www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, мені-ордера і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота, 24-го серпня 1918. Ч. 101. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Saturday, August 24, 1918. No. 101.

ПОДВІЙНИЙ НАСТУП АЛІЯНТІВ В ПІКАРДІЇ.

Число Німців, полонених від початку наступу аліянтів, оцінюють на 100.000.

Большевики проголосили воєнний стан проти Злуч. Держав.

Сподівають ся, що війна потриває ще два або три роки.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 23, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НІМЦІ ВТРАТИЛИ ДОСИ 100.000 ПОЛОНЕНИХ.

ПАРИЖ, 21. серпня. — Париська часопись „Еко де Парі" оцінює ВТРАТИ НІМЦІВ В СЬОГОРІЧНІМ НАСТУПІ АЛІЯНТІВ НА 100.000 В ПОЛОНЕНИХ.

НАСТУП АНГЛІЙСЬКИХ ВІЙСК В ОКОЛИЦІ АЛЬБЕРТ.

За два дні полонили Англійці 5.000 Німців.

ЛОНДОН, 22. серпня. — Урядовий англійський звіт звучить:

„Наступ наших військ на боєвій лінії Брей-сір-Сом і Альберт переведений з повним успіхом. Вже в перших годинах наступу наші відділи осягнули свої цілі, посуваючи ся дві милі наперед на 6-милевім фронті.

„Місто Альберт находить ся в наших руках.

„В деяких місцях приходило до дуже завзятої битви, а передвісім на півночі від Бреї, здобуте котрого не творило частину нашої задачі.

„В протягу двох днів наші війска взяли поверх 5.000 Німців в полон. В самім Альберт полонено 1.400 Німців і здобуто кілька гармат".

НАСТУП ФРАНЦУЗІВ МІЖ ЕНЮЮ І ОАЗОЮ.

Від 20. серпня здобуто 200 гармат.

ПАРИЖ, 20. серпня. — Урядовий французький звіт доносить:

„Наші війска поступають на цілім фронті успішно наперед. Ми дійшли до ріки Дівет, почавши від її устя до місцевости Еврікур. Нашу боєву лінію посунули ми аж під Квієрсі.

„Наші війска здобули місцевости: Ст. Обен, Селен, Бане, Гранжі, Бієсі, Ворезі і Помів. Воєнна добича, яка попала ся у наші руки в битві на боєвім фронті між Енюю і Оазою, є значно велика. **Від 20 серпня наші війска здобули поверх 200 гармат".**

ВІДВОРОТ НІМЕЦЬКИХ ВІЙСК.

Німці знищили доси поверх 500 тенків.

БЕРЛІН, 22. серпня. — Урядовий німецький звіт доносить:

„Неприятель перевів ряд сильних нападів в околиці Бельель і на полудне від Ліс. Над Анкрою і Сомою прийшло до завзятої битви.

„На північний захід від Балом і на фронті між Альберт і Сомою наші війска уступили назад, скорочуючи боєву лінію, щоби ударемнити напад на великі розміри, плянований Англійцями.

„Французькі війска перевели ряд сильних наступів на наші нові становища між рікою Авр і Енюю.

„Від 8. серпня наші війска знищили або взяли в полон поверх 500 тенків на боєвім фронті між Анкр і Авр".

ВІЙНА ПОТРИВАЄ ДВА АБО ТРИ РОКИ ДОВШЕ.

Війна скінчить ся миром без заборів.

ЛОНДОН, 22. серпня. — Телеграма з Копенгаген, наводить отсі слова зі статі Бернарда Келермана, німецького письменника і воєнного кореспондента „Берлінер Тагеблятт":

„Загальне переконане в Німеччині є, що війна потриває ще дальших два або три роки, доки зі Злучених Держав не прибуде до Европи пять мілїонів війска.

„Але навіть ся велика армія не буде всилі положити війні конець, за те Злучені Держави відчують всю грозу війни. Тоді побідить загальна опінія німецьких лібералів, які є проти всяких заборів".

Німецький наслідник престола одержав 6-місячний урльоп.

ЦЮРІХ (Швайцарія), 21. серпня. — Уступаючи вкінци під натиском публичної агітації, цісар Вільгельм уділив свому синови, наслідникови німецького престола, який є командантом німецьких армій в Шампанії, шістьмісячний „урльоп", як се доносять вісти з Берліна.

(Телеграми загального бюра пресового доносять, що урльоп, уділений наслідникови престола, рівнасть ся увільненю його з уряду команданта армій. Причиною його увільненя, що бути вже довший час тим звірами, ведена агітація проти наслідника престола, у му приписують невдачу німецьких військ в битві коло Верденю і послідне поражене його армій над Марною.

(Подібний „урльоп" мав одержати також наслідник баварського престолу, князь Рупрехт, який був командантом німецьких військ на правім крилі німецького боєвого фронту).

В Німеччині поширюють ся ідеї большевизму.

ЛОНДОН, 21. серпня. — Як се доносять телеграми з Гаги, **в Німеччині поширюють ся ідеї большевизму. Ліва соціялістична партія независимости, на котрої стоїть посол Газе, утворила раду робітників і жовнірів.**

Одним з головних робітників на сім поли є молодий агітатор, Дрессе, приятель большевицького російського посла в Берліні Адольфа Йоффе.

Хоч сї вісти треба приймати з осторогою, то все таки вони стверджують, що рух в Німеччині проти мілітаризму зростає, що дає можливість до загального повстаня проти нього.

Нові заходи соціялістів в справі мира.

ЛОНДОН, 22. серпня. — Телеграми з Амстердаму доносять, що провідник німецької соціялістичної більшости, Фідік Шайдеман, відїхав несподівано до Швайцарії, де має відбути свільну конференцію зі соціялістами австрійськими і з провідником голяндських соціялістів, др. Трельстрою. Надіють ся, що вони дадуть почин до нової офензиви мирової.

Змаганем соціялістів буде скликати конференцію провідників соціялістичних партій з держав обох воюючих груп, що має бути почином до скликаня в осени міжнародного соціялістичного конгресу.

Скликанем конгресу мають заняти ся соціялісти швайцарські. На се наставають провідники соціялістів Шайдеман (Німеччина), Еленбоген (Австрія) і Трельстра (Голяндія). Очевидно, що Берлін і Відень сприяють отсим мировим змаганям.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 23, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ЖАДАНЯ ПОЛЯКІВ, ПРЕДЛОЖЕНІ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ЦІСАРІВ.

Терторіяльні уступки і доступ до моря.

АМСТЕРДАМ, 22. серпня. — Телеграма з Відня до „Франкфуртер Цайтунг" доносить, що мінімальні жадання, які предложили були Поляки на недавній конференції цісарів в головній німецькій воєнній кватирі, були слідуючі:

1. Задержане теперішної границі на заході і влучене частини литовської території за відступлене трох литовських повітів зі сувальської губернії.

2. Доступ до Балтійського моря і інтернаціоналізоване долішного бігу ріки Висли та зелїзниці, яка йде здовж неї, і признане міста Ґданьска (Данціґ) вільною пристанию.

3. Знесене теперішної австро угорської адміністрації Польщі і перенесене фінансової і державної адміністрації на польське цивільне правительство.

4. Підвисшене сили польської армії на 20.000 жовнірів через безпроволочне покликане до військової служби рекрутів першої кляси.

5. Перенесене власти регенції на архикнязя Карла Стефана, свояка будучого австрійського цісаря Франца Йосифа.

Польські делеґати мусїли відїхати ще перед конференцією.

ЛОНДОН, 22. серпня. — „Дейли Експрес" одержав з Амстердаму вісти, які вказують, що недавна конференція в німецькій головній кватирі викопала бездонну пропасть між Австрією і Німеччиною, полишаючи польські домагання зовсім поза скобками.

Не лише, що між цісарями не прийшло до згоди, але навіть польські провідники, Радзівіл і Ровікер, який так урочисто запрошувано, щоби прибули до головної кватири і предложили „гадку польського народу", зовсім не були на авдієнції у австрійського цісаря і були приневолені повернути до Варшави, заки ще відбула ся дискусія між обома цісарями над справою Польщі.

Правду про лантоміну, яку відіграно в головній німецькій кватирі, розкрив сам Радзівіл, заявляючи, що конференція не порішила остаточно польського питаня. В розмові з кореспондентом „Франкфуртер Цайтунг", оповідав Радзівіл між иншим отсе:

„Нам позволено лише висловити свої бажаня перед німецькими державними мужами. Тільки всего. Не можна нічого зробити, заки не прийде до згоди між Берлином і Віднем. Чи прийде між ними до згоди, я не знаю, бо нам казали опустити головну кватиру ще перед приїздом цісаря Карла.

„Ми заявили німецькому цісареви, що Польща є за так званим австро-польським розвязанем. Цісар вислухав, але більше нічого в тій справі не говорено. Я висловив також цісареви, що Польща вважає справу короля другої ваги, та що нас більше обходить справа наших границь і нашої армії. Але ми нічого не чули з німецької сторони, що могло би нам дати якусь підставу до роблення якнебудь заключень".

В ІТАЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 23, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Чорногорці зачили ся з Чехо-Словаками.

РИМ, 19. серпня. — Чорногорські війска заявили, що хочуть боротись по боці чеських подвійн на італійськім фронті, як се доносять нинішні вісти.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 23, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

БОЛЬШЕВИКИ ПРОГОЛОСИЛИ ВОЄННИЙ СТАН СУПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Петроградський консуль передав охорону американських інтересів норвеському консулеви.

ВАШІНҐТОН, 22. серпня. — **БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПРОГОЛОСИЛО ВОЄННИЙ СТАН ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, як се доносить урядова телеграма, яку одержав тут департамент загр. справ від американського консуля з Петрограду.**

Телеграма петроградського консуля Ізбрі є датована 2. серпня, але доперва нині вона надійшла до департаменту загр. справ. Американський консуль доносить, що сейчас по проголошеню большевицьким правительством воєнного стану між Росією і Злученими Державами він здійняв американський прапор з будинку консулату, замкнув консулят і передав охорону американських інтересів норвеському консулеви.

Рівночасно з проголошенем війни большевицьке правительство допустило ся супроти Американців, перебуваючих у Петрограді, ряд насильств і переслідувань. На щасте в Петрограді було під ту пору лише около 20 Американців. На приказ большевицьких властий переведено ревізії в помешканях Американців, поношено їх майно і одного Американця увязнено. Дальше видано осторогу, щоби всі горожани Злучених Держав опустили Петроград.

В тутешних урядових кругах не беруть ся поважно виповіджени большевицьким правительством війни проти Злучених Держав, а то з тої причини, що большевицькі провідники не представляють цілого російського народу і діють пошливо в тім і подібних случаях лише яко німецькі аґенти.

В Москві розстріляно кількасот офіцирів.

АМСТЕРДАМ, 21. серпня. — **З 15.000 офіцирів, яких увязнено в Москві, кількасот розстріляно, як се доносить лист, писаний дня 14. серпня д-ром Альфонсом Пакетом, якого зміст був оголошений у „Франкфуртер Цайтунг".**

Деяких офіцирів, котрі зрекли ся російського горожанства і зажадали німецьких або польських паспортів, увільнено на жадане німецького ґенерального консулату. Прочих умішено в таборі, обставленім гарматами. Положене, серед якого находять ся офіцири, не здасть ся описати. Між увязненими находить ся чимало бувших ґенералів і полковників.

Др. Пакет доносить дальше, що у Москві увязнено також кільканацять англійських і французьких купців. **Надіють ся насовсім арештовати представників московської буржуазії. Коли в сей спосіб не власть ся удержати ладу, нині дальше** др. Пакет, **наповнив терору з публичним виконуванем засуди смерти в помпуче".**

Увязнене вел. князя Павла Александровича.

АМСТЕРДАМ, 21. серпня. — Бувшого великого князя Павла Александровича арештовано на приказ большевиків, як се доносить телеграма з Москви до Берліна. Він був стрийем бувшого російського царя, Николая II, а батьком великого князя Дмитрія Павловича, який недавно був іменований почетним капітаном в англійській армії.

Большевики доносять про побіду над війсками аліянтів.

СТОКГОЛЬМ, 22. серпня. — Большевицькі війска посувають ся здовж ріки Онеґа, де оперують війска аліянтів, які вийшли недавно в Архангельску, і відобрали від них село Нурґасово, як се доносить урядовий звіт з головної кватири „армії робітників", датований в понеділок.

Головна кватира робітничої армії оголошує кождого дня звіт про хід воєнних операцій. Останний звіт зі „східного фронту" (знад Волги проти Чехо-Словаків) доносить про здобуте війсками большевиків зелїзничої стації Кормовче та про відворот неприятеля в напрямі Казани.

В околиці Казані відбуваєть ся завзята битва, доносить дальше урядовий звіт. Також в околиці Симбірска большевицькі війска посувають ся успішно наперед. З вівторок вительні стрільці прийшли на поміч большевикам, яким грозила втрата важного моста над Волгою в околиці Казани.

Перші робітничі офіцири вислали до большевицького правительства на руки Николая Ленїна телеґраму, в якій складають приречене, що в обороні бого і большевицького правительства будуть бороти ся до смерти.

Чехо-Словаки перенесли тіло бувшого царя на цинтар.

ЛОНДОН, 22. серпня. — Німецькі часописи подають слідуючу телеґраму зі Стокгольму:

„На приказ чехо-словацьких властий перенесено тіло бувшого царя Николая, яке було закопане в місци, призначенім для самовбийників, на посьвячений цинтар і там було торжественно похоронено при співучасти тисячок людий з Екатеринбурга і околиці".

Большевики зрели ся балтійським краю.

СТОКГОЛЬМ, 21. серпня. — Берлінський „Льокаль-Анцайґер" доносить, що саветське правительство заявило формально свою безінтересовність супроти балтійських країв, які входили давнійше в склад російської імперії.

Др. Гельферіх не поверне більше до Росії.

АМСТЕРДАМ, 21. серпня. — Др. Карло Гельферіх, німецький амбасадор для Росії, який недавно прибув з Пскова до Німеччини на короткім лише побуті у Москві, не поверне вже більше до Росії.

Др. Гельферіх не годить ся з політикою проти Росії, яку веде теперішний міністер загр. справ, адмірал фон Гінце, як се доносить соціялістична часопись „Форвертс", покликуючи ся на півурядову часопись „Дайче Цайтунґ".

Трох соціялістів не приймило уряду німецького посла в Росії.

ЛОНДОН, 21. серпня. — Як се доносить берлінська часопись „Льокаль-Анцайґер", німецьке правительство робило німецьким соціялістам пропозицію, щоби котрийсь з них обійняв уряд німецького посла в Росії, але соціялісти, як Шайдеман, Еберт і Райслер не приняли пропозиції і нині уряд німецького посла в Росії сповняє тимчасово теперішний правний дорадник амбасади.

Що німецькі соціялісти не згодять ся на зроблене їм предложеня, то сього можна було загально надіяти ся, хоч би тому, що вони від часу берестейського мира остро критикували політику німецького правительства супроти Росії.

Большевики не можуть сповнити просьби папи щодо царської родини.

АМСТЕРДАМ, 21. серпня. — Телеґрама з Москви до берлінського „Льокаль-Анцайґер" доносить, що большевицьке правительство повідомило у своїй відповіди, що воно не може сповнити просьби папи, а іменно позволити царській родині на виїзд до Еспанії. Яко причину подало большевицьке правительство те, що під теперішну пору комунікація між Москвою а місцевостию, в якій жиють члени бувшої царської родини, є перервана.

Ворожа становище Німців проти Жидів.

ПАРИЖ, 19. серпня. — Розпорядженє прусього міністра внутрішних справ заборонити польським і литовським Жидам вступити на німецку територію. Жидівські національности є через те сильно обурені проти „виповідання Німеччиною війни Жидам".

Німеччина обвиняє Поляків о антисемітизм, хоч в дійсности вони сами заборонили Жидам вступ до Німеччини. Про вороже відношене Німців до Жидів свідчить також факт, що Жиди числять в Німеччині лише 1% а в Польщі є їх 10%, більше ніж в Польщі є їх 10%.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 82 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Зчучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границею:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноко число 3 центи.

За зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 82 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі мові-одерси і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda",
При висилаю замовлень належить долучити мові-одерр або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

„Котюзї по заслузї".

Етап.

Свого часу скрентонська „Народна Воля" помістила статю під заголовком „Котюзї по заслузї". В тій статї було сказано, що українські війска зрадили Українську Центральну Раду, та що се ті українські війска винні, що большевики запанували були на Україні, а потім прийшли Німці. Цілий сенс тої статї був такий, що коли український нарід має таке війско, що зраджує У. Ц. Раду, то на ту неволю, яка тепер спала на нього з руки німецької військової партії, він собі заслужив. Одним словом — „котюзї по заслузї".

Не пригадуємо собі, аби хто з Українців денебудь публично ужив таких слів як „котюзї по заслузї", про свій нарід. Так говорять, чи то в приватній розмові чи в публичних писаних або бесідах, тільки про ворога; се вислів згірдливий, — однак лишім се на боцї; припустім, що скрентонській „Народній Волї" все вільно. Нам ходить лиш о те, аби станути в обороні правди, в обороні українських жовнірів.

В передостаннім числї (99) „Свободи" була передрукована статейка з **київської „Народньої Волї"** п. з. „Геройство українського вояка". В тій статейцї був лист одного українського жовніра з північно-західного фронту (коло Риги, на полудневий захід від Петрограду), **ще з часу перед заключенем берестейського мира.**

Як звісно, тодї там стояло дуже богато українського війска, яке хотїло вертатись на Україну та боронити її, але, як показуєть ся, **большевики його не пускали та розоружували.**

Згаданий вояк в листі писав так:

„Не жалїйте тих, що обявили Вам братовбийчу війну. Може се примусить нашу мерзоту, що згубила Росію, опамятатись. Нехай страшні наслідки їх несьвідомости і зьвірства, — наша кров, кров людий, яких сї душогубцї післали проти України, — впадуть на їх голови.

„Не здавайтесь же слабим безумцям... **Я так хочу на Україну! Не пускають".**

Зноваж київська „Народня Воля" від себе так ще пише про сю справу:

Як відомо, українські війска, що стояли на московськім фронтї під Ригою, рвались на Україну, як почули, що на Київ суне хмара московських банд і війска. Одначе Українцїв не пускали, про що згадує сей вояк у листї. Деякі українські віддїли таки вирвали ся з північного фронту, **одначе їх задержано на границях України і над ними вчинено страшні насильства.** Найогиднїйший злочин поповнили Москалї над Українцями в місточку Рославль, на полудне від Смоленска. Там задержано один український віддїл і повбивано. Українським офіцирам виколювано очи, а таксамо тим українським воякам, котрі із слїзми в очах благали помилуваня для невинних офіцирів.

Як зачав ся наїзд на Україну з півночи, ціле північне крило, де було богато Українцїв, лишило ся без хлїба, якого Україна доставити не мала способу. Богато тодї ратувались від голодової смерти, як хто міг.

Слова київської „Народньої Волї" є найлїпшою відповідию на слова скрентонської „Народної Волї" у її статї п. з. „Котюзї по заслузї".

Ми нарочно подали їх отсе і зіставили, аби наш загал пізнав, як неслушно скрентонська „Народна Воля" осуджує жовнірів з України.

ХТО БУВ НА УКРАЇНСЬКІМ ВІЧУ В ШІКАҐО?

В „Народній Волї" читали ми слова о. Миколи Струтинського, що на „славянське віче", яке шікаговські Українцї уладили були дня 30. мая с. р., запрошено було від Поляків **„щирого демократа і прихильного Українцям, п. Смульского".** І дійсно п. Смульский був на тім вічу і промовляв і проголосив там разом з о. М. Струтинським „славянську єдність".

Доси ми знали, що сей Смульский є одним з польських лїдерів у Злучених Державах, але про се, що він нібито щирий демократ і прихильний Українцям, ми вперве почули від о. Струтинського.

Аж ось тепер ціла справа зі щирим демократизмом і приязню Смульского для українського народу вже вияснилась.

Польська газета „Дзєннік Зйонзкони", яка виходить в Шікаґо, Ілл., подає звіт про конференцію з **Марієном Сейдою,** котрого вислав до Злучених Держав **„Польскі Комітет Народови" з Парижа,** аби повідомив американських Поляків про дїяльність того „Польского Комітету Народового". Той паризький **„Польскі Комітет Народови"** є під командою найзавзятїйшого вшехполяка Романа Дмовского, котрий є його предсїдателем, а стоїть він в тїсній звязи з американським так званим **„Видзялом Народовим",** який знова є під командою звісного Ігнаца Падеревского. І тому той висланник з Парижа приїхав до того „Видзялу Народового". Зараз же Падеревский скликав екзекутиву „Видзялу Народового", яка ще зветь ся „Комітет Виконавчи Видзялу Народового" і так відбули ту конференцію, на якій Сейда зложив звіт.

І тут власне зачинаєть ся ціла історія.

Довідуємо ся, що презесом того „Комітету Виконавчого" є ніхто инший, а власне **п. Смульский.**

Отже він, яко презес, отворив конференцію і дав слово Сейдї.

Значить — той пан Смульский є головою екзекутиви тої вшехпольскої організації Падеревского, що стоїть у тїсній звязи з вшехпольською організацією Романа Дмовского в Парижи.

Але міг би хто сказати: „Е, та ще не знати, які то по правдї ті польські організації; може то дійсно демократичні і прихильні українському народови!"

Отже, аби не було сумніву щодо сеї „демократичности і прихильности для українського народу" у п. Смульского і компанії, послухаймо, що на тій конференції в Шікаґо говорено в справі українського народу.

Отже після звіту „Дзєнніка Зйонзкового" Марієн Сейда так представив політичну програму „Польского Комітету Народового" в Парижи:

„Програма Комітету обіймає також цїлу Галичину. **Східньої Галичини, котра цїй столїтя належала до Польщі, котрої культура є польська (!?), котрої людність має 85% (!!?) польського населення, не зречемо ся, але ми готові признати Українцям у себе повні „національні права".**

Дальше той Сейда заявив, що його і Дмовского Комітет паризький не лише хоче цїлої так званої „російскої Польщі" **разом з Холмщиною,** але додав отсї слова:

„Комітет виказує державним мужам, політикам і редакторам, **яку силу представляє польський елемент на Подїлю і Волинї, а також в західній Білоруси".**

Отже ясна річ, що як **„Комітет Народови Польскі"** з Парижа під командою славетного Дмовского так теж і польський **„Видзял Народови"** в Злучених Державах, що стоїть під командою Падеревского і Смульского, **хоче загарбати українську східну Галичину і Холмщину в польську неволю, а крім того в ту неволю, яку Поляки звуть „культурою польською", забагає також запороторити навіть Волинь і Подїле.**

Отсе є „щирі польські демократи і приятелї українського народу"!

І такого то власне „щирого демократа і приятеля українського народу", п. Смульского, запрошувано на „славянську шопку", уладжувану Українцями в Шікаґо, Ілл., дня 30. мая с. р. та позволено йому промовляти...

СОЛІДАРНІСТЬ.

Солїдарність се така проява, що не боїть ся сили. Солїдарність є сама силою. Проти солїдарности може бороти ся лише солїдарність. Дезорґанізація, слабота, неміч — все те гине при стрічі із солїдарностию. Навіть насильство є безсильне супроти солїдарности. І тому солїдарність є чимсь великим, чимсь найдорожшим в житю людий і народів. В котрій партії панує солїдарність, та партія верховодить; котрий нарід є солїдарний, той розказує другим.

Минувшого понедїлка в Ню Йорку вибух бойкот продавців ґазет проти двох тамошних ґазет, виданих Вілїямом Рандольфом Герстом. Продавцї кажуть, що Герст богато від них вимагає і тому вони мусять його знищити. Сказали явно-славно, що хочуть знищити Герста. Поставте себе тепер в положенє Герста. Хоч він сильний, має сильні ґазети, є великий богач, але що з того? Проти нього йде сила. Всї продавцї, як один, сказали, що не будуть продавати його ґазет. В такім случаю і найсильнїйший мусить подати ся. Бо вже тимсамим, що його ґазети не розходять ся, він тратить всяку силу.

Стало ся однак инакше. В обороні Герста станули всї инші ґазети, крім одної, „Трібюн". Підозрівають, що сей бойкот мав політичний характер. В нюйорськім стейтї надходять вибори, а Герстові ґазети є могучим чинником. І власне тому противники демократичної партії, яку попирає Герст, бачучи ся його, хотїли знищити сю силу. Та не вдало ся. Видавцї инших ґазет заявили, що коли продавцї не будуть продавати Герстових ґазет, вони не дадуть їм своїх. І що стало ся? — Бойкот не вдав ся, бо проти бойкоту стала солїдарність.

Цікава також сї солїдарність. Герст не має нюйоркським ґазетами нїодного приятеля, а мимо того в конечній годинї вороги подали руку свому ворогови і вратували його з нещастя. Чому се між нюйоркськими ґазетами наступила така солїдарність? Бо вони знають, що коли не буде між ними солїдарности, то кождій з тих ґазет грозить заглада. Нинї продавцї знищать Герстову ґазету „Америкі", завтра знищать „Таймса", позавтра „Ворлд" і т. д. Вони знають також, що коли завтра продавцї почнуть бойкотувати „Таймса", то Ґерстів „Америкі" стане в обороні „Таймса".

Ще инший примір солїдарности. В Одесї власти запровадили на ґазети сильну цензуру. Редактори всїх 11 одеських ґазет зібрали ся на наради і ухвалили вислати до правительства протест проти строгої цензури. Коли правительство не згодило ся полекшити цензуру, всї одиначуть одеських ґазет перестали виходити одного дня. Не помогли заходи правительства, яке хотїло перекупити одну ґазету, щоби в той спосіб мати в Одесї бодай одного представника, який говорив би з мешканцями кождого дня. Анї один видавець не хотїв дати ся перекупити. Не помогли також насильства і погрози правительства, яке казало, що коли ґазети будуть провадити страйк, воно заборонить видавати їх раз на все, а на їх місце заложить кілька своїх ґазет. Нїщо не помогло. Представники преси заявили правительству, що від своїх домагань не відступлять. Страйк тривав кілька днів, а відтак ґазети почали знова виходити. Видно, правительство зробило якісь уступки.

В обох наведених висше случаях побідила солїдарність. І солїдарність все побіджала, побіджає і буде побіджати. Солїдарна партія виходить побідником при виборах, а солїдарний нарід побиває і розмітує своїх ворогів. Тому солїдарности нам треба, Українцї, а розвінь ся хмари ворожі над нами.

ХОЛМСЬКЕ ПИТАНЄ.

УРЯДОВИЙ ДОКУМЕНТ.

Під датою 12 червня 1918 р. український міністер заграничних справ вислав до австро-угорського міністра заграничних справ слїдуючу ноту:

До цїсарсько-королївського міністра заграничних справ.

Питанє про будучу приналежність областий Холму і Підляшя поршено в принципі договором в Берестю і додатковими услівями, які підписали репрезентанти України та Австро-Угорщини щодо вибори сих областий до України. Тільки дефінітивних границь холмської области не установлено. Сї границї має установити мішана комісія, що має бути установлена на підставі услівий з 4. марта, на основі етноґрафічних даних та бажань населеня. Перед заключенем мира холмська область була вчасти занята німецькою армією, а вчасти австро-угорськими війсками. По заключеню мира українське правительство іменувало комісаря для областий Холму і Підляшя. Німецчина позволила згаданому комісарови сповнити свої обовязки, але й змінила попередний стан в Холмщині на користь Польщі.

Цїсарсько-королївський міністер заграничних справ не міг бути несьвідомий того, що з початку цьвітня сего року відбували ся вибори до польської ради стану в повітах Замость, Красностав, Білгорай, Томашів і Грубешів і що вибрано в них Поляків Холдаєвского, Яблоновского і Молїшевского. В тімсамім місяци рада реґентів одобрила заведенє трибуналу і признане сего трибуналу для повітів Замость, Білгорай, Томашів і Грубешів. Не досить того. Ми довідали ся, що в пашпортах, які видають австро-угорські військові власти мешканцям холмської области, називають ся їх приналежними до польської держави. Остаточно мешканцїв холмської области, яких висилано підчас війни, не допущено ще назад до границь, а польські урядники впроваджують на їх місце польських кольоністів. Всї ті факти вказують, що попереднього стану холмської области не змінено в сенсі вказаним договором мира. Се, що дїєть ся тепер в тій области, не веде в ніяким разі до лучної розвязки питаня про Холмщину поміж Україною, Австрією і Польщею.

Основуючи ся на точці погляду мирового договору і вважаючи на запевненя, які давали репрезентанти цїсарсько-королївського австро-угорського правительства в инших договорах, підписаний має честь в імени правительства української держави звернути увагу цїсарсько-королївського міністра заграничних справ на висше вичислені факти і виразити надію, що цїсарсько-королївське австро-угорське правительство поробить відповідні кроки, аби скасувати все те, що запровадила Польща в холмській области, аби всї мешканцї краю могли безпроволочно вернути назад підчас війни і аби іміґрація Поляків в холмську область була спинена.

Київ, 12. червня 1918.

(Підписано) Дмитро Дорошенко, голова міністерства заграничних справ; Лоський, голова департаменту; Надїя Суровцова, завідателька політичного відділу.

Приміринки сеї ноти переслано репрезентантам инших чужих правительств.

ПОЛЬСЬКА ЦЕНЗУРА І ПРОТЕСТ ХОЛМЩИНИ.

Друкуємо протест Виконавчого Комітету холмської области, підчеркуючи уступи, які сконфіскував в українських ґазетах в Галичинї австрійський цензор, але які нам вдало ся перебрати з тексту, що появив ся в пресї у Києві та в українських видавництвах у Відни.

Сї приміри вказує ясно, що цензори у Львові є під управою і впливом Поляків і показують ся рішучими ворогами Українцїв, піддержуючи польські імперіялістичні апетити наперекір праву народів розпоряджати собою.

Протест Виконавчого Комітету холмської области.

Берестейский договір признав области Холму та Підляшя для України. Підставою сего міжнародного акту була тверда воля населеня зєднати свій край і своє політичне житє з республикою. Се бажанє виражене вже було на зїздї делеґатів холмської области, зібраних у Києві на 25. і 27. серпня 1917 р., і доказане офіціяльною статистикою. Берестейский договір установив головні точки західної границї між Укреною і Польщею, але ся розвязка не вдоволила польських шовіністів. Вони ужили всїх можливих способів, аби посунути східну границю Польщі, уряджуючи сим робом насильство над більшостию населеня области та спричиняючи для України втрату части її території. Через протести польських імперіялістів закликано 5. марта 1918 р. додатковий договір, на підставі якого західна границя України може бути змінена і посунена назад дальше на схід, ніж показує лінія установлена в Берестю, беручи на увагу місцеві обставини. Невластивість сего додаткового договору містить ся у факті, що він говорить тільки про посуненє границї на схід, підчас коли етноґрафічні відносини вимагають, аби її посунути в деяких місцях на схід, а в деяких місцях на захід, як пр. в повітах Білгорай, Константинів, Соколів, або де лежить Дорогичин, в якім в давних часах коронував ся Данило, король Галича і Волини.

Та як би воно не було, українське населенє областий Холму і Підляшя вважало се полагодженє (зі згаданими поправками) за найлучший спосіб осягненя сусїдського порозуміня між обома народами і було приготоване приняти наслїдки сего додаткового договору. Щодо Польщі то вона, хоч ще й неуформована в державу, заняла цїлком відмінне становище і зачала вже кувати найдальші, аби скувати свого сусїда і брата. Мріючи про велику незалежну Польщу від моря до моря, польські шовіністи роблять всї старання, аби дістати від Відня та Берліна дозвіл на цекторане Холмщини та Підляшя.

Щоби дістати основу для тих претенсій, Поляки зачали ще в 1915 р. денаціоналізувати населенє холмської области і в тій їх дїяльности, на жаль, помагали їм австро-угорські власти. Отже вони позакладали польські кольонії в середині території, з якої виселено Українцїв. Вони позамикали українські школи і поусували учителїв. Вони примушували українські дїти ходити до польських шкіл. Вони нїякому заборонили доступ до дїлянки образованя Українцям з Галичини, а передівсїм духовенству.

Аби заспокоїти реальні потреби населеня, вони спровадили румунського попа, що знає дещо по польськи, а нїчого по українськи. Вони позакладали харчеві маґазини в ріжних православних церквах.

Вони часто грозили населеню зорґанізованем ночи св. Вартоломея, аби приневолити його, щоби називало себе польським. Були инші приміри переслїдуваня за помочию що инших метод.

Ся ганебна дїяльність „польських патріотів" зачала була вже поширювати ся на Підляшє, де пр. вони засудили на смерть в Дрехові українського попа Кота за його українську пропаґанду. Одначе се підпольну роботу спинили німецькі власти, що боронили інтереси місцевого українського населеня.

Остаючи завсїди під впливом польських шовіністів, Австро-Угорщина отягала ся доси з ратифікованем берестейского договору. Сила українських властий признана в Підляшю, не є ще признана в Холмщинї. Виселенцї не мають права вернути до своїх сїл. Сотки тисяч тих нещасливих людий чекають на порозї свого рідного краю і вмирають з голоду, холоду та зараźливих недуг.

Поляки, видимо, глузують собі з них та потїшають себе думками, що се заставить тих людий приняти польську національність. Вони з цинїзмом надежають се за перший крок в напрямі утворенє великої імперіялістичної Польщі. Послїдним відгомоном шовіністичних вчинків польських політиків була заява барона Буріяна підчас його гостини в Берлїні. Він заявив там за приключенем Польщі з областями Холму та Підляшя до австро-угорської монархії. Яке є значінє такої заяви після заключеня договору в Берестю, а спеціяльно після заключеня додаткових договорів, доданих на домаганє Австрії і підписаних поновалами Австрії?

Се є обида і наруга не тільки для українського населеня Холмщини, але й для цїлого народу.

З твердим переконанєм, що наша відозва буде вислухана, Виконавчий Комітет холмської области, який має за задачу оборону інтересів сеї области і Підляшя (задача, приписувана йому висше згаданим зїздом делеґатів), відзиває ся до цїлого сьвіта і звертає увагу усїх на вчинки та інтриґи Поляків, які поклали собі за цїль знищенє українського руху в холмській области, а що не може мати иншого наслїдку над спричиненє нових нещастя для української населеня, що вже стільки перетерпіло від війни і примусового вигнаня. Комітет протестує рішучо **проти утвореня становища Австро-Угорщини в сїй справі** і взиває всїх свобідних горожан, аби висловили справедливий суд. Рівночасно комітет взиває українське, німецьке і инші правительства, що співчувають справедливим домаганям більшости населеня, і просить їх уклінно:

1. Щоби питанє про области Холму і Підляшя було полагодженє як найскорше згідно з принципами берестейского договору.

2. Щоби мешканцї тих областий, які вже стільки витерпіли, дістали раз спромогу вернути домів і відшукати посїдане свого майна та взяти ся до спокійної праці, віднидячи таким робом раз на завсїди несправедливі претенсії Поляків до сих українських земель.

Київ, 15. червня 1918.

ПІСНЯ.

(Присьвячую М. Б.).

Де подїлись тії очи,
Що так гарно сяяли?
Де подїлись тії брови,
Що вінком лежали?
Чи терновії ті очи
Де зорями стали?
Чи ті рівні чорні брови
Від вітру зламали?
Змарнїли ті ясні очи
Від лихої долї;
Розвінлись чорні брови
Вітром десь по полї.

Десь їх носить буйний вітер
І сьміють ся вороги,
Та десь плачуть очи другі —
Вони для них дорогі.

Ярема Лірник.

ДОРОГА ДО МИРА.

Незалежність жадної держави не є забезпечена, свобода жадної індивідуальности не є певна, доки не розібєть ся і не розторощить ся мілітарного деспотизму, який держить нинїшний нарід у своїх зелїзних кліщах, — каже американський міністер заграничних справ, Роберт Ленсінґ, в серпнєвім виданю журнала „Гуманітаріян". — З такою силою не є можливі дальші відклики до справедливости, до морального почуття, до чести. Є лише одна дорога до привернення сьвітового мира, а се поконати оружем фізичну силу німецького мілітаризму.

Коли ентузіязм і запал можуть запевнити нам поводженє, тоді ми, Американцї, не маємо причини обявляти ся, не маємо потреби сумніватись в результат конфлікту. Але ентузіязм і запал не є ще всім. Вони мусять бути основані на глибокім переконаню про справедливість нашої справи і на незломній вірі, що бог війни скріпить силу того, хто воює за слушність. В годинї ґвалту і нещастя, коли чоловік стає лице в лице зі смертию в її найстрашнїйших формах, той бог не опустить того, хто в нього вірить. Се дїєть ся в такім часї, коли відкривають ся вічні ріжнородности. Се дїєть ся тоді, коли чоловік розуміє, що істнованє є щось більше ніж житє і що над чами чуває Всемогучий і Милосерний. Тоді стоїть ся в боротьбі непохитно і без страху.

В узлї, який нинї вяже демократію Нового Сьвіта з демократією Старого Сьвіта, лежить надія, одинока можлива надія для будучих поколїнь, що принципи справедливости, які вважуть разом всї народи в поступі і мирі, будуть ненарушені.

Коли би сей узод спільної цїли урвав ся, або коли би демократії сьвіта упали вбороті проти мілітарної сили Прусії, цивілізація знова повернула би в стан темноти і гнету, відки вихід на повне сьвітло свободи коштував людство многі віки.

ВІДВАГА.

Найбільше спонуки до творчости дає відвага. Витривалість і терпеливість дають силу і певність змаганям, а відвага рішає про початок праці. Брак відваги є часто причиною, що поснуємо найлїпші наміри і плани, які можна би нераз дуже легко здійснити. Щоби доказати се твердженє, наведемо кілька прикладів: Греки в старинних віках, мали відвагу станути до боротьби з величезною фльотою перського короля Ксеркса, хоч самі мали маленьку атенську фльоту (кораблї) і вирятували вітчину від Перзів в хвилї, коли цїла Греція побоювала ся за своє істнованє. Досить згадати, що відважний чоловік входить до клїтки тиґрів, а боязкий чоловік боїть ся навіть підійти до клїтки. На жаль, відвага не дуже поширена серед нашої суспільности. Брак відваги дає ся всюди відчувати, а найбільше в економічнім житю. Наш нарід убогий не тому, що нам бракує капіталу, але головно тому, що брак відваги усуває у нас підприємчивість. Кождий з нас радо пійде утертою дорогою, де, як йому здаєть ся, не заразить свого маєтку на втрату, але не відважить ся на певність, на ризико, коли шукає нових доріг, коли хоче завести щось нове в господарстві. Коли би ми схотїли оглянути ся довкола, то найшли би богато доказів, що богато становищ могли би ми заняти, але не можемо здобути ся на відвагу заняти їх, бо побоюємо ся невдачі. Тимчасом приходять инші відважнїйші чужинцї, забирають нам становища, а ми волимо попристати на малім, не доїсти, не доспати — тільки з побоюваня, щоби не втратити сього, що маємо. Наші народні провідники мусять мати відвагу, стоячи в обороні інтересів свого народу. Без їх відваги, без любови вітчини, не було би відродженя нашого народу. Без них український нарід не станув би до боротьби зі сусїдами.

Чим меньше хто знає, тим більше він є підозрілий.

Деякі люди є так заняті шуканєм праці, що не мають часу працювати...

Чоловік, який каже, що він нїколи не робить блудів, не знає сам себе.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Подаєсь до відома головній старшині, що засіданє Січової Організації відбудесь дня 25. серпня с. р. в Укр. Народнім Домі, під ч. 217-219 І. 6-та улиця в Ню Йорку, о год. 9-тій рано з слідуючим порядком:

1) Звіт Січової старшини.
2) Справа Січового органу.
3) Справа поширеня Січового руху в Америці.
4) Справа головного Січового здвига на рік 1919.
5) Внесеня і дискусії.
6) Замкнене засіданя.

П. Задорецький, отаман.
П. Шаровський, писар.
96-01

ДОПИСИ.

3 TRENTON, N. J.

Національне почуте.

Весь український загал тут на земли Вашінґтона за покликом своєї преси взяв ся був горячо до приготованя на виступ 4 липня. Кожда громада, група, а навіть гурток Українців, поселених в даній місцевости, старав ся по змозі приготовитись до виступу, дати до пізнаня иншим народностям, а особливо Американцям, що ми, яко українська нація, цінимо той день, в котрім тутешна република одержала свободу, і при тій нагоді тішимо ся, що й ми стали вільним народом.

Українці в день 4. липня б. р. дали ся пізнати чужинцям так, як ніколи доси. З того для нас наука, що живий образ зробить далеко більше ніж мертве слово...

У нашій місцевости жиє около 1000 Українців, а в поході в день Независимости взяло участь оледви кільканацять осіб. Головною причиною тої несолідарности і недостачі національного почутя є брак своєї української церкви, котра в таких випадках робить дуже богато. Другою причиною сього — то те, що деякі Українці роблять ся „спортами", мовляв: я працюю разом з Анґлійцями, то представляю себе теж за Анґлійця. Третою причиною треба вважати кацапство тутешних церковних властий. Коли загальний комітет хотів роздавати під церквою летючки про українським поході, то церковні наламарі порозганяли наших людий, а „пан превелебний" хотів їх навіть арештувати.

Помимо всіх тих перешкод наші Українці пописали ся під час паради як найкрасше. Куди ми переходили зі своїми таблицями, на котрих було написано по анґлійски: „Всьо для вуйка Сема" і „Українська нація в Трентоні", — то всюди публика витала нас рясними оплесками.

На сім місци належить ся подяка членам комітету і взагалі всім тим, котрі чимнебудь причинили ся до гарного відсьвяткованя Дня Независимости. Тутешні Українці заслугують на признане за те, що заховували примірну карність підчас маршу. Не даром же сам маршалок походу сказав: „Честь і слава Українцям у Трентоні!"

Василь Гасій.

3 PAINESDALE, MICH.

Чому ми бідні і понижені?

Минулої неділі я постановив зорганізувати новий відділ до У. Н. Союза. Я попросив усіх наших людий, аби зійшли ся о 2-ій годині у призначене місце, до дому Михайла Андрущишина. Всі сповнили се радо і я промовив до них, які користи мають члени У. Н. Союза. Кождому я витолкував, що було треба, зосібна і всі на тоє пристали. Зараз вписало ся 10 членів і вибрали відповідних урядників. Кандидати на членів повписували декларації вступу, вибрали назву для товариства і на другий день мали в означений годині зійти ся всі до лікарських оглядин.

Прибув лікар і я повідомив його, що є кількох людий до оглядин. Лікар поспитав, якої вони народности. Була відповідь, що се Українці. Він був дуже вдоволений, що понув про Українців, бо хоч наші люди працювали тут може і кількадесять літ, то кождий зачисляв себе до Поляків, а до своєї народности не признавав ся.

Лікар похвалив наших людий за се, що вступають до своєї організації і зажадав від кождого $1.50 за оглядини і за свій труд. І що з того вийшло?... Ну осе згодили ся заплатити кареви його належитість, а як наробили крику, що не будуть платити доктора, то лікар аж настрашив ся і питаєть ся, що вони хочуть. Я йому сказав, що вони не хочуть платити, бо то задорого, най Союз їм пришле на оплату лікаря.

Так вони здавили і пішли домів, а я набрав ся встиду, що наші люди уміють зробити з когось дурня. Але я їм не дивую ся, бо з них ще жаден не мав часописи у своїх руках, а котрий прийде до роботи, то питаєть ся Поляка, що пише його часопись. Поляк розкаже, що вичитає в своїй газеті і питаєть ся, що пішуть їх часописи. А вони відповідають, що їх часописи в Америці не виходять! І чи можна що з такими людьми порадити?

Нераз я питаю ся їх, дляче го не передплачують українських часописий. Прецінь в Америці виходить богато українських газет. На мій запит я дістаю відповідь, що їх діди і тати не читали, то й вони будуть без того жити. Ну, і що порадите з нашим темним народом?

Встидайте ся того, бо тепер не той сьвіт, що був перед кількасот роками. Тепер непросьвіченому чоловікови так тяжко жити, як риби без води.

Отже вступаймо гроздно до У. Н. Союза і передплачуймо українські часописи, а станемо нарівні з другими народами і сьвіт буде з нами числити ся. Робім віча і маніфестації, а тим способом стягнемо ся всі до одної сьвідомої громади. Кличем до злуки нехай буде: Бог і Україна!

Семен Грабінський.

3 JERSEY CITY, N. J.

У відповідь А. Зарічному.

В числі 187-мім „Америки", з дня 20. с. м., находимо вступну статю під заголовком „Закладаймо Січи Провидіня", написану чоловіком, який з незвісної причини не підписує ся своїм правдивим іменем, але видуманим: А. Зарічний. Авторови згаданої статі не подобаєть ся, що екзекутивний уряд „Січової Організації Українців у Злучених Державах" має відбути своє засіданє дня 25. с. м., то є в неділю, та ще о годині 9-тій рано. Не подобаєть ся йому також, що згаданий уряд не розпочинає свого засіданя Службою Божою. Щоби поставити таки на своїм, А. Зарічний радить відложити збори на Лейбор Дей.

У відповіді А. Зарічному я скажу ось-що:

Відкладати наради без жадної причини ми не думаємо. А. Зарічному певно звісна українська пословиця: „Інше сир добрий відкладаний". Отже як Ви, пане донисувателю і організаторе Січий Провидіня, потребуєте відкладаного сира, то собі відкладайте. Нам такий сир не смакує, тож нам його не райте.

Уряднци Січової Організації в Злучених Державах працюють для своєї організації не за гроші, а зі щирого серця. Сі люди — се робітники, які працюють на щоденний хліб, аби удержати ся при житю, отже мають повне право вибрати на свої наради такий день, в якім вони є цілковито вільні від праці, а в якім зі щирого серця і без найменьшого докору зі сторони загалу можуть працювати в користь тої організації, яка дійсно має бути підвалиною розвитку тілесного й умового будучого поколїня. Ми, Січовики, не йдемо ані проти церкви, ані проти релігії. Не церква становить і заступає нарід, але нарід творить і боронить ту церкву. І вже хочби лише з тої причини ми не повинні іти проти церкви, бо се також народна організація, яка є власностию народу.

Але ми наступаємо і будемо виступати проти тих неробів-лінивців, які з народу жиють, а в заміну за се тикають йому „дулю" під ніс. Ми йдемо проти тих, котрі назверх удають сьвятих, а в нутрі є фарисеями і бажають, аби наш нарід все оставав се в темноті. Вони, зажиґрівши нарід до просьвіти через читанє книжок і часописий, кажуть йому те все занехати, кинути, бо то нічого не варта. Після їх гадки нарід має ходити лише до церкви і там давати датки, бо тільки датками можна буде все осягнути. І з тої то причини А. Зарічний наклицкне читачів „Америки" до закладаня Січий Провидіня.

Закладайте, робіть роздор, як можете, межи нашою молодіжию! Ми не злякаємо ся! Ми сьміло двигнемо прапор, котрий, кажете, що ми зневажаємо, і пійдемо тимсамим шляхом, яким ішли наші прадіди Запорожці, до поступу, просьвіти, двигненя українського народу з неволі темноти. Сей прапор стане нам до помочи в здвигненю Української Народної Републики, а тут в чужині до вщіпленя в молоде покоління чувства американського горожданина і найлучшого Українця! Тому нехай жиє „Січова Організація Українців у Злучених Державах! Ганьба і встид тим, котрі вносять між нарід роздор і радять закладати Січи попівскі, а не чисто народні.

До Тебе-ж, українська молодіжи, кличу: Вступай в Січові ряди, і грудь при груди стань сьміло до праці в хосен нашого бідного поневоленого народу. Поможи розірвати вікові пута, отвори очи незрячим і йди на стрічу сонцю золотому. Тяжка се дорога, але сьміло вперед! Стань до ревної й витривалої праці з Богом, однак не по фарисейськи, а тоді Твоя побіда.

Тому вперед! Правдиві українські провідники ішли, ідуть і будуть іти нам з вомочию, бо вони знають, що сьвідома молодіж се сьвітла будучнина народу.

Гей, молодо-ключе, позір мій,
Гей, та до Січи приставай;
Гей, бо та Січ нам дорога,
Гей, як та цяти небо одна!

Лука Стахурський.

ПОКЛИК ДО ХВАЛЬНИХ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І ВСІХ УКРАЇНЦІВ В БРІДЖПОРТ, КОНН.

До праці! Бо пора вже остання! Нехай бріджпортські Українці не будуть вже тими останними. Бачимо, що другі місцевости вже свої задачі сповнили, а ми ще спимо. Пробудім ся і зачинаймо працю, до якої кличе нас наш народний обовязок. Тож 2. вересня с. р., то є на „Лейбор Дей", о годині 3-тій пополудни, зійдім ся на спільну нараду, що відбудеть ся в „Боґемієн Голл" ч. 500 Галлет стр. Зійдім ся всі як один! Не повинні бракнути ані одного! Виберім собі спільний комітет, котрий мав би за задачу працювати для добра загального, як приміром 4-тої поновити свободи тут в Бріджпорті, і у всіх справах, які ми йому приручимо.

В. Венгринович.

„Я — і мій адмірал — куримо Гелмар".

Упевняємо Вас, що Ви одержуєте найлучшого роду турецкі і Стамбульских цигарета в сьвіті.

Quality-Superb

ВИБІР Є ЗАВСЇГДИ ТРУДНИЙ.

Відчуєте се ти душе, коли попробуєш перевірити найдешевшу полудка до полудка медицини.

Чотиро бо то не вироблять ся в той спосіб, і чого не оглянуть ся тих душе нутра. А пробіль одиноке перевіз. Кальварійске Вино Лечуче найкращий вірш, котрий відповідає всім многим від тих згадок і лічить великі дольгосиди недуг полудка. Кальварійске Вино Лечуче порекомендовано з найкращого гіґієнного ціла, об'єднано до ладу в своїм уміню.

Пошукайте, що ми звертаємо кождий цент, коли удовлетворе Вас наше елітовоє слово Кальварійске Вино Лечуче ми є такими як говоримо.

101

ЦІНА ФЛЯШКИ $1.25.

До набути в лікарних аптиках, у всіх аптиків або прямо у фабрикантів:

B. WROBLEWSKI & COMPANY,
Dept. R. S.
100 East 4th St., New York City.

HORI ЛЮДИ!

ЧИ ЧЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛЯВОСТИ ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

З дня на день з року на рік піддаю лікарняні услуги Українцям. Представляю собі сільних хорих а у до найбільш то сьмілих хорих а ужасних лиць. Коли Вам лиць назвіло задля прогулки різних лікарств і коли відчуваєте, що Ваше тіло здоровлає стало нетерпеливо, страдаєть сильно лікарствого до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам відкаже дорогі порадить, що Ваш робіть, але Вам дає спокоєнє і вилікує Вам о нашій недузі. Лічу уже через 20 літ з добрей уміємо всі недузі, які незабудьте, ка-тарсне кров, недуги полудка, серце, нерви і т. д. 115—120—

Недуги полові і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які представляю Вам внутрешности. Не кождий лікар поїде ті апарати, дуже, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас прийдіть по помочи дійсно

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (між Lexington & 3rd Ave.), **New York.**

Telephone Gramercy 2421

Годині приняти: від 10. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 1. полудня.

DRELICH BROTHERS COMPANY,
632 MONTGOMERY ST. (cor. Kosciuszko St.), JERSEY CITY, N. J.

Ваш продаєть є добрий!
СКЛАД ҐРАМОФОНІВ І РЕКОРДІВ
з найбільшої фабрики
COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY
у всяких цінах від $10.00, $20.00 і $45.00.

Columbia Grafonola

Також маємо у нашім складі великий вибір рекордів українських, російських, польських, анґлійських і т. п.

Наш склад є отворений кождого дня від 8. рано до 10. вечер; в неділі до 3-тої полудня. 55с—

Коли Ви недужі поКрадьтеся зі мною

Я вибрав за свою спеціяльність застарілі, нервові і сполитикові недуги, які вимагають окреми спеціяльности.

Зверніть ся до нас, коли Ви є недужі а ми постараємось ужити всі наші сили, щоби поліпшити Ваше здоровлє. Коли Ви терпите на жолудок або біль печінки чи кишок, безсильність, безсонність, болї голови або загальне недомагане, то порадьте ся зі мною. Коли Ви терпите на ревматизм, ломане, болї в суставах і др. терпіня, то зверніть ся до мене. Мій довгий досьвід і практика дають мені змогу надіятись, що Ви зістанете мною вдоволені і будете мені прихильні на все.

Не відкладайте Ваше лічене. Поспішіть, щоби замобіли Вашій недузі ще рушс. 91—

Перша порада даром.

Годині приняти від 9-ої години рано до 8-ої вечер, в неділі від 10-ої рано до 1-ої в полудне.

Dr. MESSEC
СПЕЦІЯЛІСТ
124 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.

Даром кождому Ґердан!

Пішлемо кождому красний ґердан (дікорацію) вироблений з найдорожших і найкрасших каменів в сімох кольорах. На ґердані є виробленій герб України, а на долині слово „Гарада". Сей чудний ґердан коштує ся по шторах по $3 і $4. Ми даємо Вам його зовсім даром, коли купите у нас годинник сего місяця. Годинник, які продаємо, є фірми „Елдін" і є найдовшайші у світі. Годинник „Елдін" є дуже сильно збудований: час тримає регулярно, не пізнить ані секунди, полежчуваний з ґарантією на 20 літ. Сей годинник коштує ся по других шторах по $15 до $20, а ми продаємо за него через короткий час тілько $10.50 і в додатку дістанете ще ґердан. Помиляєте, що се оферта тілько на один місяць. Гроші повертаємо, коли переконаєтесь, що годинник не сьтоїть, як ми описуємо. Ми віримо в чесний бізнес. Ми знаємо, що задоволенем Вас, ми дістанемо Вашим грошем за реклямою. Гроші уйдуть на оголошенє, кошти тільки 50 центів надсилю почтовим, а решту заплатите на Вам почтар принесе товар до Вашої хати. Не отягайтесь для сейчас потіть со оголошенє, вишлить свій докладний адрес, залучіть 50 цент. і адресуйте: 101-06

NATIONAL SALES CO., Sta. D, Box 86, NEW YORK CITY.

Коли чоловік є хорий

Як перший раз, коли він почує знати о „до лікаря добрім лікарі".

Коли говорите свої кроки вперед до заверна Др. Кофмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за ціною нужденьких без строгих часу і проти на кожного лікаря.

Коли Вам відкажуть то зауважите, що лікар є дуже обережний в надежно діяльности нашої слабости; то є, що він нужне докладно пашо Ви хорі. Його завдяки є дослідженє в нашої і докладні спокоєнє, тих що коли потреба вказіле кроки, зміцнені вказіле ночи, оглядини лучшим Х-рей, або що лишого, то він що від рукою для Вас. При помочи тих рекордів докладного рекордійних ходить відкриє, оглядини і вказіле.

Лікар сказе Вам, що є уміровлене ніж за лічене. Жаден чоловік не може відійти задля брану гроша. Кождий робітник може числити на всіх лікаря, коли може сплачувати йому належитість тілько або місячно, як може, а його вказіле дадуть йому необхідні ліки і так вказіле, що задля хорий не можете обходити ся без до него.

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядин хорих: Стіліс, Ґальванік, Дарадін і Ґай Фрімонт Електрікс; Ґаме Інгалятоpіум, Електрік Осціляторс, і инші нервові апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАВДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАЧ МОЧОВИ.

Прийдіть до него і станьте здоровими.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. GAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 6-ої вечер; в неділі від 10-ої рано до 1-ої полудня.

ПОЗІР! ПІТСБУРҐ, ПА. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА „УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА"

відбуде ся

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-го ВЕРЕСНЯ 1918 Р.

в парафіяльній гали, при 7-ій улиці, С. С. Пітсбурґ, Па.

В ПАМЯТЬ ІВАНА ФРАНКА

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Початок точно о годині 7.30 вечер.

Чистий дохід на будову Українського Народного Дому.

ПРОГРАМА;

ЧАСТЬ І.

1. Вступне слово ..... о. Е. Сидорак
2. „The Star Spangled Banner" ..... хор мішаний
3. Конїський-Лисенко: „Боже великий єдиний" ..... хор мішаний
4. Франко: „Не Взиг", декламація ..... п-ні М. Урбан
5. Пашкевич-Вербицький: „Не чужого ми бажаєм", дует ..... п-ні Т. Онишків і п-ні П. Яц
6. Шевченко-Воробкевич: „Думи мої" ..... хор мішаний
7. Шевченко-Лисенко: „Ся Дніпре, мій Дніпре", сольо баріто ..... п. В. Малїєвич
8. Франко: „Розвивай ся ти високий дубе", декламація ..... п-на М. Будник
9. Конїсько-Нїжанівський: „Люблю дивитись", дует ..... п. Іван Ґанюк і п. В. Малїєвич
10. Франко-І. Г.: „Дарємне пісне" ..... хор мішаний

ЧАСТЬ II.

11. Відчит: Про житє і діяльність Івана Франка ..... п. Лука Вантух
12. Шевченко-Воробкевич: „Ся чого ти почориїло" ..... хор мішаний
13. Лепкий: „Я сьвіт за очи", декламація ..... п. Іван Яц
14. Федкович-Нїжанівський: „Гуляли" ..... хор мішаний
15. Шевченко-Бонковський: „Карі очі", сольо сопран ..... п-ні Т. Онишків
16. Воробкевич: „Зазвеніло" ..... хор мужеський
17. „Де ти бродиш, моя доле", дует ..... п. Горошко і п. А. Вантух
18. „Ой вербо, вербо" ..... хор мішаний
19. Франко: „Пробуди ся, встань народе", декламація ..... п-на А. Костишак
20. „Козаченьку куди йдеш" ..... хор мішаний
21. Закінчене: „Вже воскресла Україна" ..... хор мішаний

Всї соли і дуети відспіває ся в супроводі фортепяна. Всї хорові пісні виконає хор Тов. „Українська Громада". — Дірігент хору: Іван Ґанюк.

Чесний український загал з Пітсбурґа і околиці, отсим запрошуєть ся до ласкавої участи. 100-01

ФІЗИЧНІ ПРИКМЕТИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Ріжниці між Українцями, а Поляками і Москалями.

Антропольоґія є наукою, що досліджує, серед яких відносин жиди люди, як мішали ся одні раси з другими, які фізичні прикмети мають одні і другі народи і т. п. Се наука дуже недавна, бо почала ся не більше як перед стома роками. Тому матеріял зібраний антропольоґами ще дуже неповний.

Як ми ділимо людий на держави, або на нації після політичної приналежности, або мови, так антропольоґи ділять людий на групи і раси після прикмет їх тіла. Вже на перший погляд бачимо, що пр. Москалі відмінні від нас, що відмінні Жиди, Італійці. Однакож уважні приглядають ся на кожду прикмету і кожду рису окремо, порівнюють, міряють, отже бачать ще ліпше, що людий можна поділити на ґрупи після прикмет їх тіла.

Колиб один нарід не мішав ся з другим, то кождий чоловік з того народу був би до другого дуже дечим подібний — як волосєм, очима, формою голови, зростом і т. п. Колиж одна раса мішаєть ся з другою, то нарід тратить свої власні прикмети і прибирає прикмети мішані.

Нині чистих антропольоґічних рас майже нема, хиба десь по недоступних закутинах землі. Найбільше цивілізовані народи найбільше поміщані — як Французи, Анґлійці, Еспанці, Італійці, Німці. Між ними знаходимо ріжні типи людий — Француз може бути подібний до Німця і противно — хоч і там переважає котрийсь один тип в ріжних сторонах.

Не те можна сказати про східну Европу, а головно про Українців. Український нарід майже не має чужих домішок і тому творить фізично один народ, одну расу. Історія так складала ся, що Українці не жили з другими дружно, ані другі їх не поневолили чисельно, де би український нарід міг з другими змішати ся.

Досліди над будовою тіла почали ся на Україні перед більше між 100 лїтами, однакож провадили ся без пляну і небогато вияснили. Доперва пізнїйше зібрано богато матеріялу. Найбільше на тім поли працювали Гоперніцький, Праценко, Попов, Гільченко, Івановський, Вовк, Раковський і инші.

Досліди тих учених показують, що Українці були також змішали ся з якимось иншим народом, однакож се було дуже давно, в передісторичних часах, тому ріжниці зі змішаня настільки вирівнали ся, що нині український нарід творить одну расу під оглядом фізичним. Від Вислока до Кубані, від Принєпи до Чорного моря Українці творять одну антропольоґічну расу.

Загальними рисами української раси є: високий зріст, довгі ноги, широкі груди, чорнява твар, темне, густе, кучеряве волосє, круглява голова, довге лице з високим і широким чолом, темні очи, простий ніс, сильно розвита і видовжена долїшна часть твари, умірковані уста і малі уха. Розуміє ся, що чим дальше від осередка і близше до других народів, тим сї прикмети більше зміняють ся. Однакож і там вони ще настільки українські, що Українець таки ріжнить ся з вигляду від Поляка і Москаля.

Пересічна високість Українця є 1670 міліметрів (більше ніж півтора метра; метер має 1000 міліметрів), отже Українці належать до найвисших людий в Европі, а тимчасом перевисшають о много своїх сусідів.

Пересічна високість Білорусів є 1651 міліметрів; Поляків 1654; Москалів 1657. На 100 Українців 53 мають понад середну високість, а 47 меньшу; між Поляками й Москалями на 100 висших понад середну високість є 51, а низших 49.

Тут вже видно, яка ріжниця є між Українцями і їх сусідами.

До найвисших між Українцями належать кубанські Українці, що мешкають коло Кавказу (пересічно 1701 міліметрів). Се поясняють тим, що вони є потомками запорожських козаків, котрі були найздоровшим і найкрасшим цьвітом народу. — За ними йдуть Гуцули (1693 мм.), дальше Подоляни, Волинцї і Наддніпрянці. В середній Галичині, Підляшшу, Поліссю, в Донській околици, отже в околицях зближених до Поляків, Білорусів і Москалів високість спадає. Однакож і там ще є ріжниця між Українцем і другими, а головно Москалями, серед яких є богато монгольського низкого типу.

В Україна попри висоті є також широкі рамена і груди. Матеріял зібраний Івановським виказує, що тут вони перевисшають усїх своїх сусідів. Пересічний помір грудий Українця виносить 55.04 процент довжини його тіла. В Поляків сей процент виносить 54.11; в Білорусів 53.83, а в Москалів ледви 52.18.

Щодо довжини рук і ніг то тут також є ріжниця. В Білорусів довжина рук виносить 45.1 проц. довжини тіла; в Поляків і Українців 45.7 проц.; в Москалів 46.0. — Довжина ніг в Українців виносить 53.6 процент довжини тіла; в Поляків 52.1; в Білорусів 51.71½, а в Москалів найменьше, бо 50.5 процент. Се власне доказує фінсько-монгольську домішку в Москалів. (Довжина ніг Мордвинів виносить 59 проц., а алтайських Татар 48.6).

Щодо поміру голови то Українці належать до короткоголових (брахікефальних). Пересічна довжина голови Українців 83.2, Поляків 82.1 (найкоротші), Москалів 82.3, Білорусів 85.1. — Висота черепа в Українців найвисша, бо має 70.3, в Москалів 70.1, в Білорусів 66.1.

Найдовші голови мають Гуцули.

Тесане щодо носа. Ніс в Українців буває пересічно ріжний і тонкий. Помір носа в Українців виносить 67.7, в Поляків 66.2. Отже Українці мають пересічно більші носи ніж Поляки. Помір носа в Москалів 68.5, в Білорусів 69.2.

Ширина твари виносить в Українців пересічно 180, Поляків 181, Москалів 182, Білорусів 186.

Щодо волося й очий то тут вже прикмети більше несталі, однакож все таки заміті. В Українців переважає темна барва; на 100 осіб 29 (29,5) мають ясне волосє і очи, 35 середну барву, а 35 темну. В Москалів ясну барву мають 37 на 100, середну 41, темну 22. В Поляків 35 ясну, 46 середну, 19 темну. Так темна барва переважає в Українців.

З повисшого бачимо, що Українці стоять окремо від Поляків, Москалів і Білорусів, а сі три стоять до себе досить близько.

Повисші цифри доказують, що московські і польські теорії немов би то Українці були зпольщеними Москалями, або змосковщеними Поляками, не мають ніякої основи.

Послідними часами деякі польські історики виробили теорію і розширили її в Европі, немов би то Українці були мішанною Славян з монголо-туреськими кочовниними народами, тому вони є і нині напів кочовниним степовим народом, неспосібним до культури і яких піднесене може стати найбільшою небезпекою для Европи.

Тимчасом антропольоґія перечить сьому цілковито. Монголо-турецькі народи визначали ся низким зростом, короткими ногами, довгими руками і округлою головою. Тимчасом Українці зростом висші ніж їх сусіди, висші й від Поляків, мають найдовші ноги і середної довжини руки. А також і форма голови Українців зовсїм ріжнить ся від монголо-турецьких народів — навіть там, де Українці з ними найбільше здибали ся.

Вже давнійше великий ґеоґраф Реклюс зауважив, що У-кранїці ріжнять ся від всїх східних Славян. Пізнїйше Гама поділив всїх Славян на дві ґрупи — до першої зачислив Сербів, Хорватів, Словінців і Українців; до другої Болабців, Поляків, Білорусів і Москалів. Іншій подїл і принимав инший учений, Денікер. Він каже, що Українці належать до т. з. адрійської раси, тимчасом як Поляки і Москалі належать до двох инших дуже собі близких рас, а то надвислянської й орієнтальної (східної).

Власне адрійску расу Славяни уважають нині за найчистійшу славянську расу, а инші славянські раси помішані значно з народами инших рас. Так отже й Українці належать до найчистійшої славянської раси.

Інтересне, що в Славян над Адрійським морем, а вже найбільше на деяких островах Адрійського моря коло Дальматії, де найдовше задержали ся давні звичаї, деякі звичаї, одежа і богато чого другого тесаме, що в Українців. Навіть вєзацькі „оселедці" (жмуток волося на оголеній голові) є спільні Українцям і прнадрійським Славянам. Се все таки показує, що в давнині всї сї народи жили разом і були одним народом.

Також коли порівняти річний приріст української людности з приростом Поляків, або Москалів, то видно, що приріст в Українців найбільший. А се знов дасть ся поясняти сим, що український нарід найздоровший.

НІЧО ЯОМУ НЕ ШКОДИТЬ.

Дехто мусить стерегти ся деякотрих потрав, бо йому шкодять. Але є люди, котрим нїчо не шкодить, бо їх жолудок є в добрім станї. Аби і Ви могли їсти ріжну поживу зі смаком і користию, старайте ся направити жолудок, в до сего поручає ся Вам Босакове Лїчниче Гірке Вино. Многим помогло а правдоподібно і Вам поможе. Уживає ся його як лік а продають його готельники з добрими напитками. Коли би Ви не могли дістати його в сусїдстві, замовляйте впрост у фабрикантів:

MICHAEL BOSAK COMPANY,
434 Lackawanna Avenue,
Scranton, Pa.

Продають ся і фляшку за $1.00, 6 фляшок $5.50, 12 фляшок $10.00. Многі хвалять собі що від коли стали уживати Босакове Лїчниче Гірке Вино від сеї пори мають добрий апетит і нїчо їм не шкодить. Чому би Вам не помогло так як і другим?

ПОЗІР УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ З НЮ ГЕВЕН І ОКОЛИЦІ!

В суботу, пополудни ДНЯ 31. СЕРПНЯ С. Р.

— відбуде ся —

ПЕРШИЙ ПАРОХІЯЛЬНИЙ ПІКНІК

В ШУЦЕН ПАРК.

Притім буде розграванка: 2 і пів дол. в золоті, бранзолетка і 3 парасолї.

Музика першорядна.

Напитки і перекуска знамениті.

Вступ від особи 35 цент.

Дорогі Родинцї! На пікніку ми повинні явитись всі, мов одна родина. Не лише на те аби випити і погуляти, але щоби забавитись і надихнути сьвіжим воздухом. По довгім пятнайлїтнім сумовавю пригадаєм собі наймилійшу рідню, наші рідновсяи, шаровоколї лани та майові вечері. Рідну пісню, котра лунала ся зі шебетом соловійка і малої зазулї, котрої тут так довго не чуєм. Але дай Боже почути і побачити.

100-01 **Комітет церковний.**

W. B. CORSETS

W. B. Nuform Корсети

Для Нерозвинених І Пересічних Статій Женщин

Робить кожду стать гарною і ніжною. Дешеві, виріб бездоганний; нема їм рівних у вигоді, ношеню і гарній формі.

W. B. Reduso КОРСЕТИ для Отилих Осі

Скриває отилість; огладжує стан бедер. Шнурівки малі. Легко до них привикнути по першім вдяганню.

До набутя у всїх більших склепах.

W. B. "REDUSO" Style 732

W. B. "NUFORM" Style 327

WEINGARTEN BROS., INC. NEW YORK & CHICAGO

Коли Ви Не Маєте Успіху в Приватнім Здоровлю — ПРИЙДІТЬ До МЕНЕ

в кождому хронїчному, нервовому або скомплікованому недугу, котрі вимагає услуги спеціяліста. Дорого і безпосередного виходу не здоровля стоїть для Вас отворено. Моєю методою є лїчити найрозумнїйшим і ґе сей спосіб дати вислідки справдешнього постійного лїпшення в терпінях і в лїченю.

Спеціяліста висше 25 лїт.

Порада даром.

Мої лїки є уніфіковані.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомагання міхура, Простатіте, Недуги жолудка.

Руптура і Ґемороїди лїчені з добрим успіхом без операції, Ревматизм, Біль серця, Нервове обезсилене, Пруцї, Біль голови.

Нервове почуте обезсилене, Нервове лихе травлене, Нервове зачарене, Болї в хребті, Рани в устах і на язику.

Всї другі недуги які є вислідом тих терпінь.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,
128 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Годинн урядові: 10—4 і 6—8. В неділї і праздничні сьвята 10—2.

Нечиста кров і недуги скірні лїчені з добрим успіхом.—Модні встрикувани і Серум. 81—

РЕЛІҐІНІ ОБРАЗИ

первокладної артистичної роботи, портрети великих українських мужів, копії знаменитих сьвітських картин, ілюстрації до книжок і журналів і ріжні символічні рисунки виконує український артист-маляр ВОЛОДИМИР А. СИРОТЕНКО за можливо дешеві цїни.

Адреса: 8с—

V. SIROTENKO,
2110 Arthur Avenue,
New York City.

ДІСТАНЬТЕ МОЮ ГАРАНЦІЮ

ВИНАХОДИ ПРИНОСЯТЬ БОГАЦТВО.

ПОМОЖІТЬ виграти ВІЙНУ.

Винайдіть:

1. Багнетовий приряд до перетинання дротів.
2. Окорени і заслони для мовців перед кулями.

Много, много других винаходів є пошукувані.

Пишіть по мою ціниу, дайманчу 1.000 пошукуваних винаходів, як також по мою СПЕЦІЯЛЬНУ листу пошукуваних ческих винаходів. 80с-89

Порадьте ся мене, задля удасьте ся до кого иншого.

A. N. WILSON,
Patent Attorney,
301 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

Незабудьте надати моєї ГАРАНЦІЇ. Пишіть, що я шлю ви найкращеннїйше для Вас провадити Вашу патентову справу.

РОСІЙСЬКІ ЦИҐАРЕТКИ

роблені виїнково з імпортованих російських і перельскі тютюнів найлїпшого рода.

З корковими тутками:

№ 1. 1000 штук $15.00
№ 2. 1000 „ $16.50
№ 3. 1000 „ $18.00

Продаємо також пробні пачки о 100 цигаретках: № 1 $1.50, № 2 $1.65, № 3 $1.80. Гроші на 100 цигареток мусить ся вислати враз з замовленем. При замовленях на що найменьше 500 цигареток жадаєсь $1.00 завдатку, а решту платить ся при доручено посилки до Вашої хати. Всї посилки є оплачені а кошти посилок обличуємо самі. Звертіть увагу на нашу торговельну марку. 100ас10

RUSSIAN STAR COMPANY,
Importers of Cigarettes
16-20 East 7th Street, Room 30,
New York, N. Y.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

Для ослаблених мущин.

Потребуєте післяте мне лише 50 центів.

Ослаблені мущини як такими нервові, дістануть радикально і раз на все вилїчені через уживе средства NOVO. Є се, рецепта, сказана, чудоте средство, для мабуть вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, вам дозволе Вам нервове ослаблене, мали уроченки сили, вам часто мешкальцї, нервові руки і ноги, біль голови, шиї, дисперсія, слабість нерви або нервові недуги наслїдку уроченого, ослаблене, бажаєте стрічати з людьми, як се роблять другі, то пістаєте у-церовлені при помочи средства NOVO. Се средство в розміще нервовім чаші, робить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете вовні уживати всеї приємности житя. Ні дозво і для переконаня Вас о сім, що NOVO средство то дійсно здїйсне, пишіть Вам ДАРОМ пашу скількість сего средства, що Вам потреба на 15 днїв, вислем предмет вам лиш адресу і ім, як також 50 центів в поступнім виразі або поштовім зна-ємнім почтовей пересилки і спакованю. Просимо звернути увагу на се, що се не є лиш проба средства, але повнимний запас, вистарчаючий на 15 днїв, який дуже часто вистарчає на лїченє. Оферта є вальна лише на ограничений час. Пишіть до нас безпосередно, вкажіть ваше ім'я і адрес. Ви читаєте се оголошенє, а ми вилїчимо Вас сильним Ваш сейчас згадане средство. 115с—

NOVO COMPANY, Dept. 22,
Box 4000, Philadelphia, Pa.

ВИРІЖТЕ ОГОЛОШЕНЄ АБО ЗАПИШІТЬ СОБІ АДРЕСУ.

Школи не можете знати, які школи Вас можуть спитати, або коли буде Вам потрібно доброго і сумлїнного **АДВОКАТА**

Herman Turkel 290 Broadway, New York, N. Y.

кінчив школи в краю а опісля здав тут іспит адвокатські, а Ваши родинцї, поступить з Вами чесно і рондцевить ся з Вами Вашою власною користю. — Вступні справи у всїх судах. Удавайте ся до него такими в справах для полагодженя якихбудь правових інтересів. Прийдіть особисто, напишіть лист або телефонуйте. Два телефони: Cortland 4606 і 4606. 82ас

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не можете бути доси вилїчені, то не зневірчуйтесь, а прийдіть і підайте ся БЕЗПЛАТНОМУ оглядненю та дізнайте ся про нашу опінію і пораду. За наше є довголїтню практику і досьвідчу в лїченю і хірурґії в лїченю нервових і хронїчних недуг. Оглядненю Вас і зконсультуємо Вами особисто кождого разу.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хоробу, нервову, кровну, шкірну або скомпліковану недугу; або коли Вам долягає терпінє жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще раз, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ ВОНА Є.

Довгі лїта досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють нам бути методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дає можливість нам мати методи залежи, а затим много терплячих уратовано со від нуж і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїканє, недогляд і неправильне лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте поможи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяліста. 70—

Годинн офісові: 9: рано до 8. веч. **Drs. DOYLE & LEWIS** В неділї від 10. до 2. пол.

749 Sixth Ave. Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ВИШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

В неділю рано зїлє копала

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу: „SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадань і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини для є необхідно для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити ча ні, власні неприлїчної недуги він не обрече лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1935 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові годинн від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. пол. Голосіть ся особисто, до почтово на лїчу. Можете говорити по українськи

Повідомлене.

В Ельберті, повіт Бальдвін, Алабама, над залиєм, заложено українську кольонію. Як лише ще кілька людий закупить землю, сейчас будує ся церква, школа і заложить ся свої шторк. Кождий український фармер буде тут чути ся як в дома. Тут є здоровий клїмат, сьвіжий воздух, чиста, мягка вода, урожайна земля, близько маркет. Два до три рази в році жнива. Найлїпша околиця на загальну фармерку і годівлю худоби. Дохід з акра від $75.00 до $250.00 річно. Вільна Їзда для купуючого 10, 20, 40 і більше акрів. Пишіть до: 87-112

HRYHORIY KURDYDYK, 216 E. 83rd St., New York City,
або
HENRY C. BARTLING, 911 Hartford Bldg., Chicago, Ill.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛЇЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє

Я МАЮ НАЙЛЇПШІ ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСЇХ НЕДУГ

X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОСЛІДИ.

Я є найстарший український медик-спеціяліст в Пітсбурґу, Па.; 38 лїт практикую українців, лїчучи тисячі недугів.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилїчені або ні, без ціцадки, і помочу Вам тут, а, коли дуже малої або непотрібної Вам помочи.

Я УЖИВАЮ лише найлїпші і найновійші лїки про лїченє моїх пацієнтів.

Я ВИЛЇЧУ Вас моєю новою системою і медикаментами і лїкарствами, які є найлїпші для недужих мущин.

Не пишучи, коли побачите ся скоро Вам можете бути вилїчені. Одна візита може Вам про все вилїчити і здоровлє, чи чекаєте ще і досьвіди успіхи в нарешті чекаєте.

ВСЇ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛЇЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Нижші цїни. — Оглядненє і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 8. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN

Специяліст

631 — FOURTH AVENUE

(4-ий будинок від Smithfield St. Коли Вам до мене, то пишіть ся про адресу цеї офіси).

Напиши почтою.

PITTSBURGH, PA.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялєт недуг мущинських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслужений до довіря спеціялєт недуг мущинських; котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

11, поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В неділю від 9. рано до 3. веч. В неділі від 10. до 2.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Хто би Ви не були, ще би не було Вас образоване, в нім занятю Ви би не працювали, зачніть учити ся

АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАОЧНО

Наша школа сим заявляє, що вона зобовязує ся вивчити читати, писати і говорити по англійськи кождого Українця, що зве в Америці. До сеї школи не мусите особисто ходити. Ми висилаємо спеціально зладжені задачі почтою. Кождому що запише ся до сеї школи учить ся англійської мови під наглядом фахового учителя або учительки. Платня за цілий курс лише 5 долярів. За 4 роки істновання сеї школи, покінчили курс тисячі Українців. Від кождого є подяка, і кождому дивно, що так дешево і приступно вчуни ся англійської мови після нашої системи. Пробні задачі і подробиці висилаємо за 10 центів (марками). Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Нашим ключем — чесність, точність і строге виповнене діла.

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL, Dept. 46, 525 W. 47th St., New York, N. Y.

ФАРМИ

Готові засіяні фарми в стейті Ню Йорк, Ню Джерзи, Конектикут, Верджінія, на догідні сплати продає

AMERICAN LAND AND IMPROVEMENT CO., 129 Greenwich St., New York, N. Y.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, що

КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗАРУ

поділає у своїм складі книжки ріжного змісту. — Коли ві, то пишіть сейчас по цінник книжок, надучаючи 3-центову марку на пересилку на адресу: 59—155

SICHOWY BAZAR, 34 E. 7th St., New York, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулює в 24 ГОДИНАХ. Кожда пачка має назвоу з MIDY. Уникайте підробів.

ВАРТІСТЬ ЗДОРОВЛЯ.

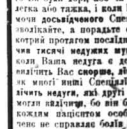

Вартість здоровля може лише той належно оцінити, хто був сам виперпе недужий, бо нема нічого дорожшого як здоровє, бо ЗДОРОВЄ се БОГАТСТВО. Не робить ріжниці як довго Ви були хорі, або чи недуга Ваша і легка або тяжка, і коли Ви ждаєте помочи досьвідченого Спеціялїста, то не зволікайте, а порадьте ся Др. Фальва, котрий протягом послідних 21 років лічив тисячі недужих мущин і жінок, і коли Ваша недуга є до вилїчеия, він вилїчить Вас скорше, дешевше і певнїйше, як многі инші Спеціялїсти. Він частїйчить недуги, які другі Спеціялїсти не могли вилїчити, бо він бадає і опікує кождим пацієнтом особисто. Його лїченє не справляє болїзнї і прикрости, а много пацієнтів, котрі мешкають сотки миль віддаленя від Ню Йорку, відвідують Д-ра Фальва в його офісї та ждають помочи.

В його офісї находять ся всї найновійші машини Електричних Апаратів, як також чудова X-Ray машина, котра можна дивити ясно кожду часть тїлєсних тїл. Сю машину уживаєть коли потрібно. В многих случаях вона спасла многих мущин і женщин від тяжких операцій. 63—

Коли терпите на ослабленє нервів, болї мозгу, нервний, катар, болї горла, ревматизм, чирики, шкірні недуги, нарости, завір, тяжкодїйні, дивнїйшої мікстури і пирок, то найлїпшетесь до него сейчас і переконайте ся о його спосібностях як лїкаря-спеціялїста.

ПОРАДА ДАРОМ, НЕ ЛІЧИТЬ ЛИСТОВНО.

Dr. FALK,
СПЕЦІЯЛЄТ,
11 West 28th St., New York City,
(між 5-ою Евенюю а Бродвей)

Години офісові: від 11-тої рано до 7-ої вечер щодня, в неділї і американські сьвята від 10-ої рано до 1-ої полудня.

„БЕДЛАМ"*),

(Байка).

Якраз се трафилось тоді,
Коли пастух не мів влади,
Не мав вже волї до худоби;
А в справах ріжних черед,
Щоб змішать красше їх ряди,
Робились заходи і спроби.
Для сеї мабуть справи
Після великої куряви
Зібались раз до купи
Всі наши козолупи:
Осел, цапура і баран,
І зараз ґейла на майдан.
А там звичайним стали робм:
Осел напружив вруз чоло,
Цап упер ся в землю лобом,
Баран задер чогось мурло.
А потім гарно, по умові,
Розпочали як слїд розмови:
„Я вас закликав на раду,
В негайній справі дать пораду",
Почав осел: „бо жде біда —
Істнує в стаю нашім
На що-вона? З якої речі,
Пастись повинні в купі ми?
Хто має голову і плечі,
То й знайде пашу і в пітьмі!"
„Воно гараздї", цапур відмовив:
„Але, здаєть ся, ось, панове,
Як розібем ми череду,
То всякому в гіршую біду,
Бо, як пійдуть вони ланами,
А коні витовчуть луки,
То що ми вдїєм з баранами?
Залишать нам лиш будяки,
А ся вже, звісно, всїм їка
Заріже навіть без ножа;
Хтй, цур йому, із таков справов...
Що розмувати треба добре справу",
„Дурниця все, бо скрізь помиляк!"
Осел тут раптом заревів:
„Для сього йам потрібні Спілки...
Геть-череду, без вайних спіл!
Гадайте, що звинть ся пастух,
То на старе зведе, в собачий дух!...
А в Спілках мінь і влада наші;
Так буде всїм і досить паші.
Кінчайте-ж, бо скрізь помиляк!"
До голосовання -прошу навкорачки!"
Баран сопів, дивив ся вгору,
Умісно в справу не втручав ся,
А як голосувать, то у вгору,
То він тихенько „утримав ся",
Бо знав він дїйсно і давно,
Як не крути, а все одно:
Скубли його, і зовсїм скубати,
Як не вовки почнуть, „соратї".
І сталось так, що череди
Покищо нема вже в тім краю,
Пастух не має теж влади,
Товар, де схоче, й там гуляє.
Здавалось, буцїм божий рай
Спустив ся в той щасливий край...
Але за рік... не стало пашї,
Обіяи все аж геть до грунту:
Сали, жни і навіть бакші;
Дійшло до бійки і до бунту...
А в тім часї, як черед
Брела без тями і слїда,
Вовки дивились на сю справу,
Нишком остріли свої зуби
І, як скінчили вже потраву,
Звинись швидко до рахуби,
З початку числили ягнят,
Потім овечок і козлят,
А як вже силу добули,
Пійшли і коні і воли.
Скубуть направо і наліво,
Кого у хвіст, кого у гриву...
Почав ся тут такий содом,
Що все п'яніло до гори дном.
Ревуть воли, скилять барани,
Цапи гукають по бурянам,
Змішалось все, і все без ладу:
Хто в ліс дере, хто на леваду;
А де вже котрі, не зтиха,
Просити стали й пастуха.
Хоч справа ся й була овеча,
Та знов піднялась колотнеча.
„Се не гараздї!" зревли оси:
„Від чабана ми вас спасли;
Для найкрасший ваш уряд,
Вас доглядали і пасли,
А ви вже пиєте ся назад...
Се контра... навіть зрада!
Якого біса треба вам?!
Нема вам спілок і уряда
Геть до дїдька по хлївам!"
Вся влада зістаєть ся нам,
Стає загальним все житє,
Касуєм власність на шмате,
На цукор, сіль і инший крам.
Один уряд для всїх — „бедлам"!
І сталось так, як скрізь буває:
Ним обїв ся, й тим ригає;
А тут дійшло аж до болячки
Обілись владою до с... ...ки.
Тепер паскудства сьогодї
Зробить не можна й навіть кроку,
Бо влїзеш в погань ту по уха.
Така там, бачте, заверуха!
Бреде без тями так худоба,
Скрізь злиднї, пошесть і хороба.
Одні осли це гублять хвіст;
Задерши в гору довгий хвіст,
Керують ними, що мають мінї:
Кого по ребрам, де по пиці;
І так всю справу повели,
Що стали скрізь там на чолї;
Полїзло в гору все ледащо;
Все преть ся міцно до уряду;
І все зело ся там нї нащо,
Нема нї захисту, нї ладу,
І гине той щасливий край,
Що вчора був, як божий рай,
І гине бідний без поради,
Від отруїи власної влади.
Один зістав ся поратунок,
Зробить з'я влади підрахунок;
Але для сього треба мати
Батїг предовгий кострубатий...
І чутки є з південних країн,
Що будїм там якийсь чабан
Німецьким міцним малахаєм
Худобу в купу вже зганяє;
А на далекім, кажуть, сході,
Пашують ослам вже годї;
Рід тої гаспидської каки
Ратувать взяли ся м... ки.
Що буде далї, не відомо,
Але худоба всї сьвідома
Одного в Господа прохає:
Нехай хоч дїлько запрягне,
Або для спокій й для солому...
В сїй бійцї зміст такий:
Погано, як пастух лидий;
Але не лїпше, як без тями
За справу сю беруть ся хами...

Будяк.

(„Українець на Зеленому Клинї").

*) Божевільня.

ДАРОМ 96 ФОТОҐРАФІЙ

винаходів з Інострацними видів міста Ню Йорку і Вашінґтону з описом тих місц, найдете в нашім польськім провідникуі находів и. заг. „ЩО ВИНАЛЯТИ", який є необхідний для кождого Українця в Америці, бо містить всякі поради і нахідки для винаходів і як через винаходи дійти до маєтку. 83с—

Пишіть по книжочку не нині а дістанете її ДАРОМ.

Edison Patent Co., Inc.
Home Life Bldg., Sv.,
NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ

В. ЛАЗУТИ

74 St. Mark's Place
E. 8th St., New York.

Кухня ведеть ся на старокраєвий і американський спосіб. Приїзжі до Ню Йорку найдуть тут гостинність і відповідне товариство. Се гостинниця нюйорських Українців. 4с

Телефон: 3577 J-Linden

А. ШАТКОСКІ
ПОГРЕБНИК

Карети і автомобілї на весїля, хрестини і похорони.
Цьвіти і букети шлюбні.
Похорони уряджую гарно і дешевше як инші.
Wood Ave., Linden, N. J.
Другий офіс: 101×10
231 Elizabeth Avenue, Elizabeth, N. J.
Telephone: 586-W.

ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНСКА МУЗИЧНА БІБЛІОТЕКА

1. Має великий вибір ріжних українських нот для співу і музики.
2. Має великий вибір і продає українські підручники до ріжних представлень.
3. Має великий вибір і виполняє українські підручники до представлень.
4. Має всякі партитури до виполнення до українських представлень.
5. Виконує і гармонізує на цілу бандуту інструментів ріжні українські сольньові, сїчові і другі пісні.
6. Має богато нових видань до представлень і до співу. 92с104
7. Ті, що бажають мати мій новий катальоґ, зволять прислати 3-центову марку.
8. Усї замовленя просимо надсилати до головного складу. Адресуйте:

MUSICAL DIRECTOR
H. E. Sandels,
53 Lenox Ave., New York, N. Y.

АФОРИЗМИ.

Коли злість є горою, шкода причин шукати.

В руках деяких людий перо є більше небезпечне ніж меч.

Щасливим є той, що сїє і збирає щастє.

Лїпше є знати всьо про щось ніж щось про всьо.

УЗНАНЄ ДЛЯ ОТЦЯ МОЛЛІНҐЕРА.

Десятки тисяч людий узнало його розумну і природну систему здоровля. Складники, уміті до сального чого при рестинного, сягають біблійних часів.

Стан природи не може полїпшити людська штука.

Знане медичне Отця Моллінґера стало лише недужим, за часів його місіонарства в Західній Пенсильвенії. Його успіхи помічі поширили його славу. В останних днях його житя по 10.000 недужих шукало у него полекшо кождого дня. Він записав більше як 80.000 рецепт. Його СЛАВНИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ був одною з найлїпших рецепт. Сей чай містить в собі усї тїлєбітні складники, які дала матїнприрода чудовими зілям, ростинам, корінцям і т. и. Проти недуги жолудка, утроби, нирок, печінки, нервозности, запорности, болїю голови сей чай є має ріжного собі. Він усуває нечистости з тїла і недопускає до розвою зародків в людськім орґанізмі. Одно-долярова пачка вистарчає на 5 місяців. Пишіть ще нині залучаючи $1.00 готівкою, марками або мони-ордер. 99к101

Вишлять додатково 10 центів на забезпечене посилки. Ад ждане вишлемо Вам, а Ви дістаєте при відобраню на почті (C. O. D.).

MOLLINGER MEDICINE CO., 22 Mollinger Building 11 East Park Way (N. S.) PITTSBURGH, PA.

ДЛЯ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ!

Даром! Коли Ви бажаєте пересилати любов особі Ваш дорогих, то в сїй цїнній книжці найдете спосіб тайн любови, те є способів як стати ся модним, як привертати ся. Залучіть марку на відповідь. 72ко—

COLUMBIA BOY. SALE CO., Sta. B, Box 9, New York, N. Y.

ДАРОМ! Зовсїм даром вишлемо кождому 6 дуже цїкавих і не небачених карток з теперішної війни, хто пришле 5 центів марками на пересилку. Пишіть сейчас доки запас не зістане випроданий. Адресуйте: Practical Sales Co., 1219 North Irving Ave., Dep. 7, Chicago, Ill. 92с105

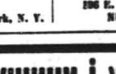

ПРАСА СЕ БОГАТСТВО!

Помагайте нашим і запомні!

Перед ужитєм По ужитю

ДАРМО пересилю на ретурнї з дому: ведмеж, доньбо, ярмо, мозолиця і нутро; до дїтини гуреш, фальшерний волос на годові; білу шию і руки; знаний і сварливий бюст. ПИШІТЬ сейчас що Вам бракує; зверніть ся до нас, що до приятелїв а дістаєте задармовий відповідь. МУЩИНИ—Не також зверніть ся до нас, бо чисте лице, гриж чуприж робить і старшого молодим. Залучіть марку і адресуйте:

THE SPARROW CHEMICAL CO., 196 E. Fourth St., Dept. D.B. NEW YORK, N. Y.

ШЕРШЕНІ І ПЧОЛИ.

По ділї можна пізнати його творця.

Раз знайшло ся кілька плястрів меду без властителя. Шершені домагали ся їх для себе, але пчоли спротивили ся тому. Отже вибрано осу, щоби рішила спір. Однакож видане осуду не було легкою справою. Сьвідки зізнавали, що коло сих плястрів видно було через довгий час крилаті сотворіня, подовгастого виду а брунатної барви. При своїй роботї вони бренїли і полобали зовсїм на пчоли. Та ба! В шершенїв находили ся також подібні знамена.

Оса не знала, що на ті виводи сказати. Длятого запорядила дальші доходженя через сьвідків. Щоби справу докладно розслїдити, переслухала оса цїлий рій мурашок. Але і се не богато помогло, а справа приволїкала ся з тижня на тиждень, з місяця на місяць.

— На що того всьо здало ся? — сказала одна з пчіл, обдарена бистрим розумом. — Вже від шістьох місяців тягнеть ся отся справа і ми стоїмо все на тімсамім місци, що в перших днях. Тимчасом мід готов скиснути, або зіпсувати ся. Крайна отже пора, щоби судія повкавив ся з присудом. Замісць слухати стільки суперечних зізнань і виводів, стільки пустих слів і нісенїтниць, возьмім ся радше разом з шершенями до роботи. Відтак пізнаємо, хто вспіє виконати таку мистецьку будову комірок і набібрати з цьвітів такий солодкий мід.

Шершені на се вивесенє не пристали, а їх відмова була найлїпшим доказом, що вони сеї штуки не знають. Тоді оса присудила спірні плястри меду правним їх властителькам — пчолам.

Дав би то Господь, аби всї процеси так справедливо кінчили ся! А ще красше було б, як би люди зовсїм не водили ся по судах. Як же зайде конечна потреба перевести який спір, то найлїпше розсудити його простим, здоровим розумом. Тоді не мали би люди такої гризоти, такої страти часу і таких коштів. Але чи нерозумні і сварливі люди зрозуміють сю правду?...

ПОЗІР НОРТГЕМПТОН, ПА,

Заходом Співацького Товариства ім. Лисєнка відограють ся представленє в 4. діях

„БОНДАРІВНА"

В НЕДІЛЮ, 25. СЕРПНЯ

в гали п. С. Цапа, Нюпорт Аве.

Початок о годині 7.30 вечер.

Вступ 25 центів.

До численної участи запрошує Комітет. 101

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

Велика новість в Вест Пулман і Борисайд, Ілл.

ПЕРШИЙ УКР. ВОДЕВІЛЬ

відбуде ся заходом Українського Клюбу з Вест Пулман, Ілл.

В СУБОТУ, 31. ВЕРЕСНЯ 1918

в гали Івана Станчіка, 205 Іст 115-та улиця.

Початок точно о годині 6.30 вечером.

Цїни місць: 50 і 35 цент.

ПРОГРАМА:

1) Монольоґ: „Все через Матрону" .....в. І. Козак
2) а) „Сй и йду я до мами"; б) „В неділю ти гуляєш"; Ленин. Січовський .....хор
3) „В сьвіт за очи" ...в-на А. Шавала
4) „Люблю дивитись", дует, сопран і альт .....і п-ні Т. Кошинська
5) „Ой, Ой, Ой" .....і п-ні Т. Кошинська

САТАНА В БОЧЦІ

весела комедія в 1. дїй, Дмитренька.

До того ще більшу веселих річий буде можна побачити. 101-02

По Веденїю

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ І ЗАБАВА.

За добру забаву ручить Комітет Укр. Нар. Клюбу.

НОВИНА! ПЕРШИЙ РАЗ В ФОРД СІТИ! ПОЗІР!

Товариство „Запорожська Січ" відворе драму Івана Бадруга в пяти діях з одинадцяти відслонах

„УБІЙНИКИ"

ДНЯ 25. СЕРПНЯ 1918

в Українській гали на 6-тій Аве.

ОСОБИ:

Гарасим Дерун.....Л. Колов'ят
Гасьлен, його жінка.....Анна В. Ковальчук
Гасьлен, їх син...Онуфрій Мишишин
Василь, їх приймак...Мих. Дутаевич
Яцко Бергій, заможний господар.....
Ганна, його жінка.....Розалія Сикута
Марійка, їх дочка, одинчка.....
.....Катерина Гуменюк
Лесь, їх родич.....Василь Сикута
Сенко і Ілько, наймити.....
.....Орест Зубик і Оксана Мартин
Горшик, корчмар.....Фляшет Дмитро
Палько, приятель.....Ілько Ковальчук
.....Йосиф Прошишин
Судія, лїкар, жандарм, сотник, суховий секретар, сьвященик, кат, гайдуки, свахи, дружбаї і весільний старости.

Режисер: Зенон Гриденський.

УВАГА: Новинка штука є дуже довга і вимагає около 3 годин часу гри, тому просить ся Вп. гостий зійти ся точно о годині 7.30 вечером. 101

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

HELP WANTED MALE
ПОТРЕБА МУЩИН.

ПОТРЕБА МУЩИН, робітник стала. Гланєність до: F. BOYLE CO., 500 Montgomery St., Jersey City N. J. 96-01

ПОТРЕБА АҐЕНТІВ, котрі знають чужинецькі мови та мають певне образованє. Досьвід лишний. Добра платня і комісоє. Легка робота. Гостьлість ся особисто або пишіть до: WALTER GRAY, 1804 Arrott Bldg., 4th Avenue & Wood St., Pittsburgh, Pa. 100-02

ПОТРЕБА МУЩИН до нічної роботи, добра платня. Голоситись: STOLLWERCK COCOA CO., 257-269 West Side Ave., Jersey City, N. J. 100-03

ПОТРЕБА помічників-робітників до фаундри. Мусять бути вправні. Добра платня для сталих. THE CASTING & SUPPLY CO., 32-38 State St., Jersey City, N. J. 100-02

ПОТРЕБА робітника відлиєчи „Кулоли" до фаундри, мусить бути добрий відлиєчи. Добра платня для сталого чоловіка. THE CASTING AND SUPPLY CO., 32-38 State St., Jersey City, N. J. 100-02

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ помічників до робіт в складі дерева (в лоомберарді). Платня 40 цент. на годину. Робота стала і постійна.

COASTWISE LUMBER AND SUPPLY CO.,
245 Communipaw Ave., Jersey City.

ПОТРЕБА робітників до робіт на товарних, скоро ручно порушуваних. TORSION BALANCE CO., 147—8th St., Jersey City, N. J. 100-05

ЛИШЕ ДЛЯ МОЛОДЦІВ

пішлемо 5 фотоґрафій найгарнїйших женщин за 20 цент. сріблом або марками. За вдоволенє ручимо. 76че—

INTERNATIONAL SALE HOUSE, 1 Union Square, New York City.

Телефон: Ленокс 5118.

ДР. С. ФРІДМАН
МЕДИК І ХІРУРҐ

приймає кождого дня від год. 6. до 8 вечером, в неділї до 2. попол.

342 Іст 79-та улиця, між 1. і 2. авенюю.
Ню Йорк. 87-112

АДВОКАТ

OTTO H. DROEGE

уділяє безплатно пораду у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від години 4-ої до 7-ої пополудни, а в неділї від год. 10-ої до 1-ої в полудни в Американсько-Українськім Бюрі.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
520 E. 6th St., New York, N. Y.
Tel. Orchard 8968

HELP WANTED FEMALE
ПОТРЕБА ЖЕНЩИН

Навчіть ся робити італїйскі цигара, а будете заробляти від 30 до 40 долярів тижнево, коли дійдете до вправи. Ми платимо по два долярі денно в часї науки. Лише дївчата понизше 20 лїт можуть голосити ся до: PARODI CIGAR CO., Inc., 26-38 Cortlelnon Ave. (near Grand St.), Jersey City, N. J. 100-05

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую КАТЕРИНИ МАРГАЛЬ з села Сиронізці, пов. Перемишль. Перед 5 роками виїхала з Філядельфії до Шікаґо. Хто би о ній знав або вона сама, прошу жалостливо на адресу: ANNA UHRYN, 186 North Street, New Britain, Conn. 101-02

Пошукую АНАСТАЗІЮ ШУТЯК з Рашківців, пов. Камінка Струмілова. Перед 3-ма роками перебувала в Шікаґо при улици Іф, а також в Аврора. Хто би о ній знав або вона сама, прошу жалостливо на адресу: W. SZUTIAK, 1760 Central Avenue, Detroit, Mich. 100-03

ВОЛОДИМИР ЗВІРИК з села Костарівці, повіт Сянік, перебуваючий в російській полоні, пошукує своїх братів Івана, Михайла і Павла і прошу, щоби написали до него на адресу: WOLODYMIR ZWIRYK, Prigioniero di guerra, Tafia, P. Roma, Italia. 100-01

5 артистично виконаних портретів найгарнїйших женщин в ріжних позах вартости 50 цент. і катальоґ ріжнородних цікавих і корисних виданнях, який не входить за одержанєм 10 центів сріблом або марками. Задоволене гарантоване. 73ко—

MRS. L. PIASECKA, 205 E. 14th St., New York, N. Y.

ДЕШЕВО ДО ПРОДАЖИ.

З причини повпадини мужа до війська, продам дешево 3 доми, кождий з них на 7 кімнат, нинїшні цементовні, всьо управлене після найновійших знимок. Чекатель, хто мав би побути дїйсно для земель, що дешево сї вкладати їх віде виде. Доми находять ся в Кеуну, N. Y. По інформації пишіть до: 101-03

Mrs. L. PIASECKA,
205 EAST 14th STREET,
NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНЦІ НА ФАРМИ!

ПОЗАЯК много нашого народу купує фарми в нашій околиці і суть немилосердно покривджені через нужих агентів, не постановили помочи нашим братам Українцям шукаючим за фармами, і отворили тамо офіс купцї і продавцї фарм.

Отже коли думаєте поселитись на фарми удайтесь до нас з довірєм а сьвідомо не будете ошукані.

Кедо нас земля ріпна і все родить ся як в старім краю. Цїна землї від 100 до $150 за акер, з будинками. Клімат дуже відповідний для нас. Ми гуртовим нас поселились около 250 родин. 101-06

Про ближші інформації пишіть на адресу

A. TELECH & P. SZPIKULA,
R. F. D. No. 2, Cranesville, Pa.
Erie County.

ВИРОБЛЮЄМО І ПРОДАЄМО ВСЯКІ РІЧИ ЦЕРКОВНІ, І ПОТРІБНІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ

а то: шкляні кришталові пауки, лямпи церковні, образи, сьвічники, канделябри, чаші, хоругви, прапори, відзнаки для братств і товариств, гумові печатки і т. ин.

Ручимо за добру роботу, а наші цїни є умірковані.

Пишіть в своїй матерній мові:

PITTSBURGH MFG. COMPANY,
Room 205
501 — 4th Avenue,
PITTSBURGH, PA.

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

В якоюбудь хронїчною, нервовою і долеглиною слабостю, які вимагають опіки лїкаря спеціялїста.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Я МОЖНА НАЙТИ,

і портайте правдо дорогим до доброго здоровля.

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, покидають Вас терпіня і уступить всякі невдоволенє.

Деякі лїки практикує Найновійші уміючі методи, медичні і хирурґічні апарати. Новоходяще уладженє. Все тут як найлїпше для вигоди хорих.

Сотки мущин і женщин уратовано сьвітлої через поміщене надсилане найновійших лїчучих метод.

Коли Ви не можете прийти доси лїкаря у Вашім теперішнім і чуєте ся недужим, то пишіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при помочи найновійших метод у домі.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в грудях, тривоги, пам'яти, бите серце, слабість нирок, задуховитість, протоплєнє, болї голови, ушей, ноги, кривлєнє, ослаблене членів тїла; болїзни, сліпої кишки, катар, нічне біле горло, болї жолудка і в кишках, болї горла, горячку, завір, ревматизм, болї, опухлї ноги і другі недуги з'ярного пропасю дня нашої помочи нашому Вашому здоровлю.

Я лїчив вущин і жінок через довгі роки. Вони відвідали тисячі Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я помочу Вам в скорім часї. Я лїчу суб причину недуги а не лише ослаблю. Пишіть, що Вам порада є можна приєднати. — Приходіть до мене сейчас, коли пускаєте помочи лїкарської. Зроблене є небезпечне. 77-80—

Dr. COLHOEUR, Succ. to
Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову спеціяльновну або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціялїста

Прийдіть до мене — а я доведу до результату

скоро, тривало і за малу нагороду, без цїлої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находяться через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, розумного і успішного спеціялїста. Одна цїна в мім офісї і тим на спеціяльнім уміннєм і досьвідченю, що я маю до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

приємні болї голови, запорнєм голови, шумнєм, ослабленє на Вам в очах, слабо пам'ять, слабі і нервові розстрої, болї в нерві і ревмі, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні хвороби, недужливі нирки і кишок, неправильні болї, опухлє на ноги і тяжкі, пробіжуть до мене.

ПРИМІНЮЮЧИ ЕЛЕКТРИЧНА, ЗАШИЧНУ ОСТРОЧНУ І ІНГАЛЯЦІЯНІ МЕТОДИ УЛЕКШАЄТЬ МАЙ ОДНУ УСПІШНІ ЛЇЧЕНЯ.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ НИНІ—ВЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

СПЕЦІЯЛІСТ
Dr. HANNON,
106 East 14th Street,
Between Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 6. вечер.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і урядові сьвята від 10 до 1. в ночи. Ніяко.

ОСТЕРЕГ ПОЧЕКАЛЬНЕ ПОКОЮ

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужиня жиянебудь ТОКСИЧНИХ ЛІКІВ при помочи електричних природів. Рівночасно в богато тяжких случаях, які передше вимагали операції, можна вилічитись цілком лише тим самим способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до нутра і обадати хорілі внутренности людського тїла і костий та вилікувати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвітла в тїло і забити лінки заразливі бакциї, які є причиною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тілки невикідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилічимого, не підіймаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї. ГОДИНИ ОФІСОВІ: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понедїлок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12. в полудне, а в недїлї від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
158 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтру 3-ої авенї і собвею.

Др. Еміль Айхель українська ДЕНТИСТ

40½—1st Ave., corner 3rd Street, NEW YORK, N. Y.

виробляє штучні зубн, котрі виглядають як зажиті. Вирвання зуби без болю. Робота гарантована, цїни умірковані.

Години: від 10. рано до 9. веч., крім пятниці; з поїдні від 10. до 2. полудня.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лїкарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 лїт досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, провальциї, гемороїди, шкрофули, недуги нервових, серця, шолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шиїрні, як і всї недуги мущин, сперичний нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при лїченю недуг крови. Голосить ся особисто, почтою не лїчу. 105—

Лїчиня приймає: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. пізно, а недїлї від 9. до 2.

Український лїкар з одеси
Др. КАУФМАН
111 E. 7th St., New York City.

Спеціяліст всїх мужеських, женських і дїточих внутрішних недуг. Лїчить новими машинами електричними, уживає X-Рей.

Години приняти: від 9. рано до 9. веч., а недїлю від 9. рано до 4. по обідї.
Телефон: Orchard 6352.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЯ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим Українцям, так мущинам як Г женщинам свої успішні лїкарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНИ, РІЖНІ ЗАТРОСНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконую всякі найтяжші операциї мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнтів, спеціяльно же на провадженю при помочи спеціяльности з Відня.

Єсли ся хтось з чи нїй прийти особисто, нехай пише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совіснї і безплатну пораду.

На відповідь залучить поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Стрижене і голене подорожало.

Властителї нюйорських фризієрень ухвалили, що, почавши від слїдуючого понедїлка, цїна за стрижене і голене пійде в гору. І так: в готелях стрижени буде коштувати 50 центів, голене 25 центів, „шампу" 50 центів, підсмалюване 50 центів „масадж" 50 центів. Робітники по готелевих фризієрних мають побирати тижнево 16 долярів платнї, 25% комісового від суми висше 30 долярів і „типси" від гостий. — У порядних приватних фризієрних стрижене має коштувати 40 центів, голене 20 центів, „шампу" 40 центів, підстрижене бороди 40 центів, підсмалюване 40 центів, „масадж" 40 центів. Робітники мають побирати 15 долярів тижневої платнї, 35% комісового від суми, яка буде сягати висше понад 30 долярів, і „типси" від гостий. — Доси фризієрські робітники побирали по 10 і 15 долярів тижневої платнї.

— В Шікаґо відбувають ся тепер конференциї фризієрів, яка радить фризієрним, аби за стрижене побирали 1 доляр, а за голене 50 центів.

Українське бюро в Ню Йорку.

Нам доносять: Нюйорські Американцї задумали отворити в Українськім Народнім Домі, під ч. 217-219 Ist 6-та улиця, українське центральне інформацїйне бюро, яке уділяло би Українцям всяких інформацій в справі закупна угля, поживи і т. п.

Смертність дїтий в Ню Йорку.

Др. Роял С. Копленд, комісар здоровля в Ню Йорку, каже, що протягом десятьох лїт, як заложено бюро дїточої гігієни, смертність дїтий в Ню Йорку зменьшила ся о 40%. Смертність підчас порода в зменьшилась о 50%. В 1907 роцї на кождих 1.000 дїтий в Ню Йорку вимирало 144. в 1917 роцї на 1.000 дїтий вмирало лише 88. В сїм роцї смертність знова зменьшила ся, бо на 1.000 дїтий вмирає лише 85.

Масло для армії.

Урядовий звіт міністерства війни виказує, що американські жовніри зуживають місячно 1.250.000 фунтів масла і 700.000 фунтів маргарини, штучного масла.

Нюйорський майор не позволяє на бойкот.

Джан Гайлен, майор Ню Йорку, заявив, що відберуть ся лайсенсї всїм тим продавцям газет, які не схочуть продавати Герстових газет. Гайлен каже, що він узнає лише страйк, але не бойкот.

Оженив ся, будучи „дївчиною" через 23 роки.

Велику сензацію викликало в Іст Корінт, Мейн, вінчанє „панни Кори" Нортон, мущини, який через кільканайцять лїт був монахом в тамошнім монастири. Сей мущина зветь ся Евген Коди Нортон, але в монастири його ніхто не кликав инакше, як „сестра Кора". Він був весь час перебраний за женщину і ніхто не підозрівав його о инший рід, а не жіночий. Носив довге волосє, як звичайно женщини носять. Аж нараз всї зчудували ся. „Сестра Кора" виїхала десь з монастиря, і в кілька днїв приїхала вже з жінкою. „Сестра Кора" обтяла собі на коротко волосє, вдягнула на себе мужеську одїж, і привела зі собою правдиву женщину, панну Еббі Фостер, місцеву учительку. Вони звінчали ся обоє. І „сестра Кора" зветь ся тепер „пан Евген Коди Нортон". Він числить 23 роки зжитя. Тепер він буде мати трохи клопоту, бо вчіляять його правительственні власти за се, що, будучи мущиною у військовім віцї, Нортон не реґістрував ся. Але він може як викрутить ся, коли скаже правду, що його спонукало так довгий час укривати свій мужеський рід і входити за женщину, тд ще до того в монастири...

Смерти не вблагаєш. — 51-лїтний Джозеф Гіґот з Норт Берґен, Н. Дж., прийшов минувшого четверга до одної асекураційної компанії в Ню Йорку, аби вписати ся в членїв. Коли ждав на лїкаря, впав нараз на підлогу і умлїв. Покликано шпитальний амбулянс і сей забрав його до шпиталю. Та заки приїхав до шпиталю, Гіґот помер.

„Робітник" переносить ся. — Адміністрація клївеландського „Робітника" доносить, що на домаганє більшости членів Української Федерації Соціялістичної Партії газету переносить ся з Клївеленду до Ню Йорку, тому газета не буде виходити два, три тижнї.

Чи попіл помершого Німця є ворожою власностию?

Чи попіл з тїла помершого Німця, бувшого горожанина Злучених Держав, призначений для родини, яка жиє тепер в Німеччинї, є ворожою власностию чи нї? Отсе питанє, яке мусить тепер розвязати Мічель Палмер, опікун майна ворожих чужинців у Злучених Державах. 19-го січня 1918 року в Ню Йорку помер Ріщард Міллер, натуралїзований горожанин Злучених Держав. Перед смертию він просив, аби його тїло спалити і переслати родинї, яка жиє тепер під ч. 123 Баверіе улиці, Липск, Німеччина. Але опікун ворожого майна хоче переконати ся, чи сей попіл є ворожою власностию, і чи треба його сконфіскувати чи нї...

Найстарший американський пастух.

За найстаршого американського пастуха уважають Матія Гросби з Окати, Ню Мексико. Він числить тепер 90 лїт житя. Чуєть ся досить сильним і здоровим. Обходячи недавно свій ювилей, Гросби потрафив осїдлати ще старого дикого коня і рукою скрутив 3-лїтному коневи голову так, що він мусїв упасти на землю.

Чи женщини є людьми?

Якийсь патріотичний Американець з Іст Оренджа, Ню Джерзи, на імя М. Сміт, пише в нюйорській газетї „Трібюн" таке: Я шаную свій прапор і при кождій нагоді віддаю йому низький уклін. Хочу однак запитати, чи женщини є людьми? Кажеть ся, що так. Вони домагають ся рівного права разом з мущинами. Чомуж ті женщини не знають пошанівку для американського прапора? Чому женщина переходить німо попри прапор? Чи сей прапор не обходить її нїчого? Мущини снимають капелюхи перед прапором, або салютують йому так, як жовніри. Від женщини того не можна вимагати. Вони не можуть здіймати капелюхів, бо їх капелюхи є пришпилені до волося, а салютувати в крису не випадає. Тому я піддаю, щоби женщини салютували американському прапорови в такий спосіб, що при кождій нагоді, нереходячи попри прапор, клали свою праву руку на ліву сторону груди в околицю серця.

Dr. I. Michel
106 E. 7th Street, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4636. 100-12

Спеціяліст недуг женських і мущин, молодих найтурднїйших операций і Вагнїй хаті або у себе в офісї. Розмовить ся з Вами по українськи.

Години офісові: від 12. до 2. і від 6. до 8. щодня, в недїлї від 10—1.

DR. BROWN дентист, 45 East 7th Street, площа тарка. NEW YORK, N. Y.

Великі роботи лїкарсько-дентистичні по умірковaних цїнах. При витягаю зубів уживаю спеціяльний спосіб для лїченя, так що пацієнт зовсїм не відчуває болю. Офіс заосмотрений у всї найновійші інструменти і є вірцьно чистий. Цїни легкі.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хороб, без ріжниці як довго і лїкар по мій Вас вилїчити, прийдіть до МЕНЕ. Я полїпшу ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.

Відразу або брак помічі пай по встрічуе Вас. Богині ви і будуть одужаєш. Я є найдовшлїтний в Пітсбурґуні спеціяліст і лїчу нужин вже від багатьох лїт. Маю найлїпше заосмотрене бюро, научили X-Рей машину, через котру можу Вас перепитати, як через перьвали. Маю власний дипломат дарґерії, до звозодить ся тутешні і інтернаціяльні лїкарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз приїдіть до мене, як до практика. Говорю Вашою мовою. Одна пілюля порозмає Вас, по я можу для Вас зробити.

Посїдаю спеціяльні ліки на хороби крови і лїчу слабости з протягу кількох днїв. Я вилїчив тисячі випадків слабости нутра, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і утроби, сверблячки, гемороїди і всї хронічні слабости.

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

Prof. Dr. H. G. Baer,
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
НАПРОТЇ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошенє і принесіть його зі собою.

$ Коли війна скінчить ся $

много випадків до відбудовини знищених країв будуть пошукувані.

ВИНАХОДЇТЬ І УЛІПШУЙТЕ всякі природи які відносять ся до фармерських і будівельних машин і отримайте свою НАГОРОДУ.

ВІЙНА викликала велике залотребанє ВОЕННИХ ЗНАРЯДІВ. Вимайдіть:

1. Природ богатствий до перетинки дротів.
2. Заслони і опорони для помпів, і много инших других.

Пишіть днесь по нашу книгу інформацию і програму пошукі, яка дасть Вам всякі потрібні інформациї о патентових законах і нашу методу обслуговини. Ми дамо Вам особовлєнє.

Наша цїна оплата буде оголошена ДАРОМ на видаче. 8jc-30

R. MORGAN ELLIOTT and CO., Patent Attorneys, Suite 701, Woodward Bldg., WASHINGTON, D. C.

$ $

ПРИВАТНА КЛІНІКА.
ОСНОВАНА 1891.
137 East 27th Street, NEW YORK.
між 3-ою і Lexington Ave.

Години годині: від 9-ої рано до 5-ої пополудни; у вівторок і пятницї від 9-ої до 9-ої; в суботи і кажди від 9-ої до 1-ої.

Лїкарі сеї клїніки посїдають широкі знанє і практичну практику в своїй лїчивни. Вже скорно на другі вежиці, видїлений говорю окремі кімнати лїкарі.

Вони лїчать ті спеціяльно уладжені недуги нерви, шкіри, міхура, крови і сліпоти, але і всї инші хороби можуть вилїчити з як найбільшим докладом і успіхом. Опрацюй разом з сею найновійшою методою без ножа і небезпечних, і в многих случаях без перерви чину від праці. 62jc-119

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТОРОГА! Ми не маємо філії, а наша адреса є 137 E. 27th St., New York, N.Y.

У МЕНЕ МОЖЕТЕ НАБУТИ ГОТОВІ ВИРОБИ З КОРАЛІКІВ

а іменно: гердинї до годинників з серебра і Українські і инші рівнобічні, дамські ланцюжки менші і инші вироби з коралїків, котрі продаю до склепів, як також виробляю спеціяльно на замовленє від 3-ох дюжин. 90c137

Замовленя адресувати належить до Mrs. H. BELLUK, 422 E. 17th St., New York, N. Y.

ПОШО ПРОБУВАТИ та ставати фізичним калїкою.

Нема нїчого лїпшого, як те, що відносить ся до Вашого здоровля. Вельми тяжко а навіть надзвичайно, найти правдиве средство для відзисканя здоровля. Затим — пощо пробувати?

Набудьте пачку славного Болгарського Чаю на кров — на запір, нестравність і на долегливости утроби, нирок, жолудка і крови. Вашє здоровлє поправить ся, Ваші очі наберуть житя, цера Вашого лиця стане чистою а вираз житя буде доказом, що Болгарський Чай на кров є даром природи, який скріплює тїлесну систему людини в зовсїм легкий і природний спосіб. Цїлий організм прийме скорше і певнїйше через управильнє нирок, кишок та добре травлєнє.

Цїна одної пачки, вистарчаючої для цїлої родини на 5 місяцїв, з почтою, $1.25, 4 пачки почтою $4.00, а 7 пачок почтою $6.25, які висилаєть оплачені і обезпечені, по одержаню належитости або вишлемо Вам посилку на С. О. D. 98c06

Адреса:
Marvel Product Company, 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

ПОЗІР! ПОЗІР! ДО ВИНАЙМУ АВТОМОБІЛІ

на весїля, хрестини і всякі инші потреби, гарно устроєні на 6-7 осіб, великі „Packard" автомобілї по дуже приступних цїнах. 90c—

Родинцї! Не їдьте в разї потреби до чужого, але посватайте о них у свого.

Обслуга з день і в ночи. Виміняємо також на годинн.

Прийдіть або телефонуйте до:
Mrs. I. PIASECKA I SYN,
265 E. 14th St., New York, N. Y.
Tel. Stuyvesant 489

ВСЯЧИНА.

Міш Еськімосами.

Еськімоси, які живуть в околицях північного бігуна, звуть себе іменем „Еинуеан", що значить тесаме, що чоловік. Білий людий вони звуть іменем „Налюакмеєн", що по нашому значить білошкірі. Еськімоси виїздають тепер свою власну газету в Ном, на Алясцї. Видає її Артур Шілдс, бувший редактор одної нюйорської газети. Хочь ся газета виходить в анґлїйській мові, то всеж таки посьвячена вона справам Еськімосів і не має на цїли анґлїйщити сих Енуеаків. Редаґує її Чарлс Менадалюк, еськімоський професор в Кокуебе. Менадалюк кличе до своїх Енуеаків, аби вони не почали вже жити трохи культурнїйшим житєм. Що найважнїйше, він каже починати Еськімосам переводити свої речевини від імен. Доси Еськімоси не мають імен, які йшли би з роду в рід. Кождий член родини має окреме імя, яке гине з хвилею його смерти. Менадалюк каже: коли я є Менадалюк, то нехай мій син, мій внук і правнук буде також Менадалюк, нехай всї з моєї родини будуть Менадалюками. Тодї люди будуть знати, з котрої родини хто походить.

Дїти і мачоха.

Старі люди кажуть, що коли дитина не хоче звати мачоху „мамою", то батько не може силою за се гнївати ся на дитину. Для дитини слово „мама" є щось дороге, найдорозше, і вона не може звати тим іменем женщину, яка не є їй мамою. Коли дитина хоче представити комусь свою мачоху, повинна ужити при сїм приміром таких слів: „жена батька, панї.....", залежить від того, як батько зветь ся. Кликати мачоху повинно ся по імени. Коли приміром дочка батька є в тихсамих лїтах, що мачоха, вона повинна титулувати мачоху через „ти", колиж мачоха є в старшім віцї, повинно ся титулувати її через „ви".

Нюйорські підземні дороги.

Підземна зелїзниця в Ню Йорку є найбільше оживленою дорогою в сьвітї. Нюдна зелїзниця не перевозить навіть будної четвертої части того, що перевозять нюйорські собвеї. Поновша тарифа виказує, кілько в котрім роцї нюйорські собвеї перевезли пасажирів:

1905	72,722.890
1906	137,919.532
1907	166,363.611
1908	200,439.706
1909	238,430.145
1910	268,962.115
1911	276,704.796
1912	302,973,856
1913	327,471.510
1914	340,413.725
1915	345,585.749
1916	368,411.724
1917	404,135.860

Сї цифри є основані на проз даних білетів, які коштують 5 центів. Яка отже є ріжниця між 1905 роком, коли компанїя зібрала була лише 3,636.144 долярів і 50 центів, а між 1917 роком, коли зібрано було 20,206.793 доляри.

Матеріял лїтака.

Крім машини, в пересїчним аероплянї є 4.326 цьвяхів, 3.377 шруб, 920 сталевих штаб, 778 клямр, 276 ручок до кермовання і 65 фунтів цини, гуми, бавовни і т. п.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. Д., Юнґстаун, О. — Вашої дописи ми помістити не можемо, бо вона готова наразити нас на коштовний процес.

В. Б. Орден, Ютa. — Тих, що належать до тої кляси, що і Ви, не будуть поклякати. Зображчина вже від кількох місяців є знова під австрійською адміністрацією. Вістий з тих околиць ще доси нема жадних.

І. К., Нортумберленд, Па. — Львів перед війною числив 210.000 мешканців, з того на Українців припадало около 50-000, а решта на Жидів і Поляків.

Ф. Я., Салтсбурґ, Па. — Ми не знаємо, які картки Вам кажуть підписувати, бо Ви не повідомили нас, що в тих картках говорить ся. З огляду на се ми не можемо нїчого Вам порадити.

Я. Р., Тенс, В. Вірджінія. — Лише той австрійський підданий може, коли міністерство справедливости згодить ся, вибрати тепер горожанські папери, хто вибрав перші папери, два роки перед вступленєм Злучених Держав до війни з Австрією, — каже найновійша постанова.

Через довгі роки, українські робітники (сами мущини) приходили до його приватного офісу.

ЛИШЕ МУЩИНИ

ЛИШЕ МУЩИНИ. Про розмаїті слабости, про ваші недуги, про ваші сумніви, про ваші бажанє, про ваші ціли, про ваші ціли, про ваші ціли, і т. п. Кращої нагоди не будете мати. Ви, які або старші видаєте. Ви мали. Нуждаєте в ліку. Ви, які ще не дістали ліку. Ви, які ще не дістали ліку. Ви, які ще не дістали